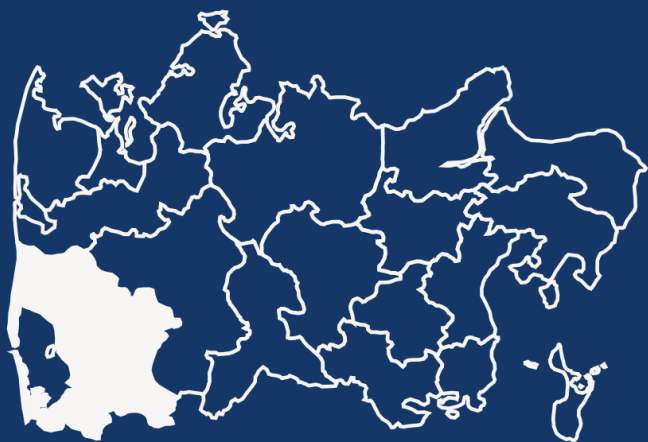

Erhvervsudvikling i Ringkøbing-Skjern Kommune

Tendenser, specialisering og vækst

Marts 2025



Indhold

1. Forord og sammenfatning	3
2. Beskæftigelse og specialisering	7
3. Virksomhedsbestand	12
4. Iværksætteri	18
5. Vækstvirksomheder og eksport	28
6. Udvalgte initiativer	32



Erhvervshus
MIDTJYLLAND

1

Forord og sammenfatning

Forord

Velkommen til den sjette udgave af Kommunerapporten om erhvervsudviklingen i Midtjylland. Rapporten giver et opdateret indblik i erhvervslivet i de 19 midtjyske kommuner og belyser de muligheder og udfordringer, der præger udviklingen.

Erhvervshus Midtjylland hjælper erhvervslivet med at skabe vækst og udvikling. For at kunne gøre dette bedst muligt er det vigtigt, at vi har en opdateret viden om de områder, som har betydning for virksomhedernes udvikling. Kommunerapporterne spiller en vigtig rolle i dette arbejde, da den giver os relevant data, som kan danne grundlag for fremtidige indsatser, der kan understøtte erhvervslivet både lokalt og regionalt.

Som tidligere vil årets kommunerapport indeholde kommenteret erhvervsstatistik. I år adskiller rapporten sig dog ved at indeholde nye indikatorer på iværksætteri - et højaktuelt emne. Der er fokus på de brancher med flest iværksættere, iværksætternes uddannelsesniveau samt andelen af kvindelige iværksættere, hvilket kan være med til at danne grundlag for endnu mere målrettede og tilpassede erhvervsfremmetiltag, som bedre imødekommer de konkrete behov.

Vi sætter stor pris på kommunernes bidrag til rapporten. Deres input er afgørende for at skabe et solidt fundament for videndeling og inspiration på tværs af kommuner. Dette samarbejde kan danne grobund for nye erhvervsstrategier, initiativer og partnerskaber, der styrker det lokale erhvervsliv og udnytter regionens mange potentialer.

Et tæt samarbejde mellem kommunerne, den lokale erhvervsservice og Erhvervshus Midtjylland er afgørende for en effektiv erhvervsfremmeindsats. Kommunerapporten skal fungere som et redskab til at fremme denne indsats og skabe et fælles overblik over regionale og tværkommunale

potentialer samt de mest presserende udfordringer.

I rapporten sammenlignes kommunernes udvikling med Region Midtjylland, resten af landet og en række sammenligningskommuner.

Sammenligningskommunerne er Lemvig Kommune, Struer Kommune, Norddjurs Kommune, Skive Kommune og Samsø Kommune.

Vi håber, at rapporten vil inspirere og bidrage til en fortsat stærk erhvervsudvikling i hele Midtjylland.

God læselyst!

Ib Lauritsen

Bestyrelsesformand, Erhvervshus Midtjylland

Helle Berthold Rosenberg

Direktør, Erhvervshus Midtjylland



Sammenfatning – erhvervspræstationer

Tabellen til højre sammenfatter Ringkøbing-Skjern Kommunes erhvervspræstationer i 2023 på en række nøgleområder. I tabellen er Ringkøbing-Skjern Kommune sammenlignet med hele Region Midtjylland og med andre kommuner i Danmark af samme type som Ringkøbing-Skjern Kommune (angivet ved et trafiklys).

Tabellen viser øverst, at Ringkøbing-Skjern Kommune i perioden 2018-23 har oplevet en vækst i den private beskæftigelse, der ligger under det regionale gennemsnit, men over niveauet i andre landkommuner. Analysen i rapporten viser samtidig, at kommunen oplevede stor jobvækst i perioden 2020-23. Den viser også, at en stor del af væksten er båret af engroshandel.

Der er flere faktorer, der trækker i positiv retning. Ringkøbing-Skjern har oplevet en betydelig stigning i både antal vækstvirksomheder og andelen af virksomheder, der har eksport. Samtidig er overlevelsesraten for nye virksomheder høj og antallet af konkurer lavt.

Jobvæksten i store virksomheder med over 50 ansatte er beskeden, som det fremgår af tabellen til højre. Til gengæld er der stor vækst i gruppen lige under (20-49 ansatte). På minussiden i forhold til job- og erhvervsudvikling tæller endvidere, at iværksætteraktiviteten er beskeden.



	Ringkøbing-Skjern Kommune	Region Midtjylland	Sammenligning med andre landkommuner
Jobvækst i den private sektor 2018-23	3,8 pct.	8,5 pct.	
Iværksætterrate	3,3	3,8	
Treårig overlevelsesrate for nye virksomheder	59,1 pct.	57,3 pct.	
Andel vækstvirksomheder	12,3 pct.	12,4 pct.	
Andel eksportvirksomheder	21,4 pct.	20,4 pct.	
Jobvækst i store virksomheder 2018-23	3,7 pct.	14,3 pct.	

Signaturforklaring:

Svageste tredjedel blandt landkommuner i Danmark

Midterste tredjedel blandt landkommuner i Danmark

Bedste tredjedel blandt landkommuner i Danmark

Sammenfatning – erhvervsstruktur

Oversigten til højre giver et samlet billede af Ringkøbing-Skjern Kommunes profil som erhvervskommune.

De største brancher i kommunen målt på antal jobs er operationel service, elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri samt engroshandel. De tre brancher står til sammen for næsten 8.000 årsværk i kommunen.

Det mest specialiserede erhverv er fødevareindustri, der i Ringkøbing-Skjern Kommune udgør ca. tre gange så meget som i en gennemsnitskommune. Også landbrug og metalindustri er dominerende erhverv i kommunen.

I forhold til virksomhedsstruktur står større virksomheder med over 50 ansatte for ca. 45 pct. af den private beskæftigelse, mens mikrovirksomheder omvendt fylder lidt mindre end i resten af regionen.

Analysen giver også en profil af kommunens iværksættere. Den viser bl.a., at en ud af fire iværksættere i Ringkøbing-Skjern Kommune er kvinder, og at det specielt er kvinder under 30 år, der trækker andelen ned i kommunen.



De tre største brancher

1. Operationel service:	3.076 årsværk
2. Elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri:	2.855 årsværk
3. Engroshandel:	2.013 årsværk



Andel kvindelige iværksættere

Ringkøbing-Skjern Kommune:	25,2 pct.
Region Midtjylland:	25,3 pct.



Top 3 specialiserede brancher

1. Fødevareindustri:	3,0
2. Landbrug, skovbrug og fiskeri:	2,7
3. Metalindustri:	2,5



Andel beskæftigede i store og små virksomheder

Ringkøbing-Skjern Kommune	
Mikrovirksomheder (0-9 årsværk):	28 pct.
Store virksomheder (50+):	45 pct.
Region Midtjylland	
Mikrovirksomheder (0-9 årsværk):	30 pct.
Store virksomheder (50+):	39 pct.

Note: En specialisering på 1,0 svarer til, at en branche udgør en andel af den private beskæftigelse, der svarer til landsgennemsnittet.

Beskæftigelse og specialisering

Dette afsnit giver et overblik over den private jobskabelse i Ringkøbing-Skjern Kommune og kortlægger kommunens erhvervs-profil.

På næste side vises udviklingen i den private beskæftigelse de senere år samt den kvartalsvise udvikling i 2024 for private lønmodtagere.

De efterfølgende sider går i dybden med kommunens erhvervsstruktur. Først vises, hvordan de private jobs er fordelt på brancher, og hvad jobudviklingen har været på brancheniveau. Derefter viser afsnittet, hvordan beskæftigelsen er fordelt på større og mindre virksomheder.

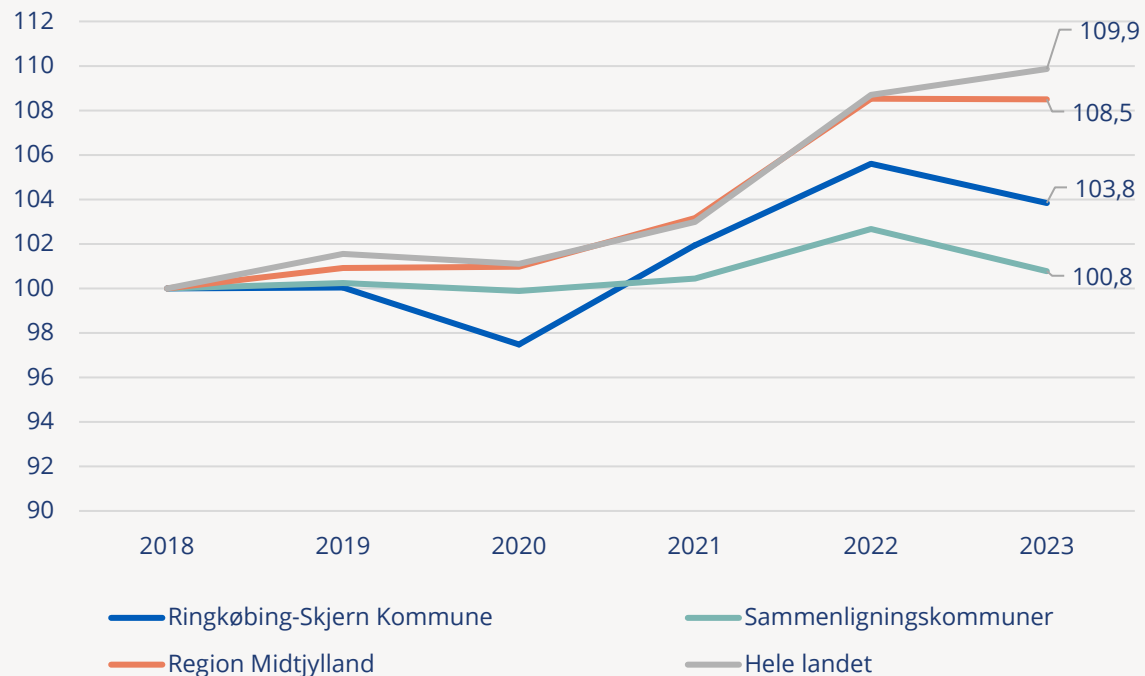
Jobvækst i Ringkøbing-Skjern efter 2020

Udviklingen i den private beskæftigelse er en sammenfattende indikator for erhvervspræstationerne på lokalt niveau, der afspejler den samlede effekt af en række underliggende indikatorer som iværksætteri, vækstvirksomheder, tiltrækning af virksomheder, konkurser, mv. Figur 2.1 sammenholder udviklingen i antallet af private fuldtidsbeskæftigede i Ringkøbing-Skjern Kommune med udviklingen i sammenligningskommunerne, hele Region Midtjylland og hele landet.

Det fremgår, at Ringkøbing-Skjern over hele perioden har haft en mindre beskæftigelsesvækst i Region Midtjylland samlet. Væksten fra 2020-23 er dog på niveau med det regionale gennemsnit og betydeligt over niveauet i sammenligningskommunerne.

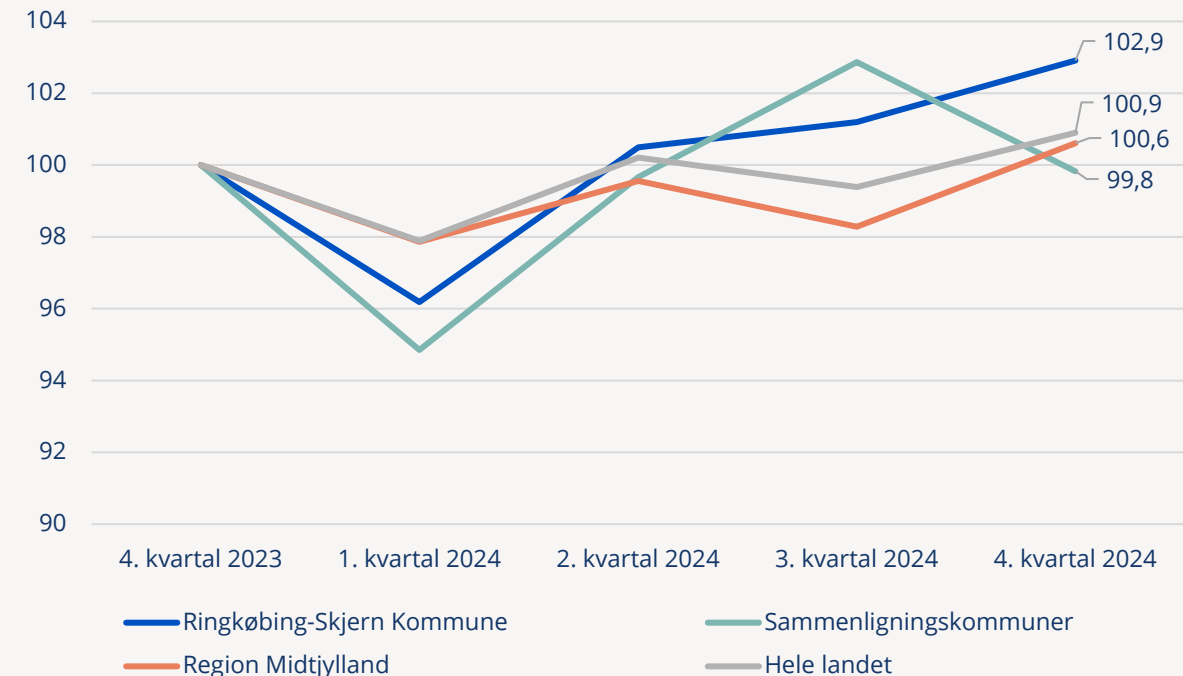
Figur 2.2 fokuserer på den kvartalsvise udvikling i beskæftigelsen det seneste år – belyst gennem antallet af privatansatte lønmodtagere. Figuren viser, at Ringkøbing-Skjern tilsyneladende har realiseret en pæn vækst det seneste år.

Figur 2.1. Indeks for udvikling i privat fuldtidsbeskæftigelse (2018=100)



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik

Figur 2.2. Indeks for udvikling i privatansatte lønmodtagere, 2024 (4. kv. 2023=100)



Kilde: IRIS Group på baggrund af jobindsats.dk. Beskæftigelsen i den private sektor er opgjort ved den samlede fuldtidsbeskæftigelse fratrasket branchen offentlig administration, undervisning og sundhed.

Jobvæksten i Ringkøbing-Skjern Kommune drives af engroshandel

Tabel 2.1 giver et overblik over den private beskæftigelse og udviklingen heri i Ringkøbing-Skjern Kommune fordelt på brancher. Tabellen viser også de enkelte branchers erhvervsmæssige specialisering i Ringkøbing-Skjern Kommune i 2023. Det fremgår, at operationel service (fx. rengøringsvirksomheder, rejsebureauer, vagtjenester, mv.) var den største branche i Ringkøbing-Skjern Kommune i 2023 målt på antal fuldtidsjobs efterfulgt af elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri. Herudover viser tabellen, at væksten i den private beskæftigelse i høj grad er drevet af engroshandel, der er vokset med hele 61 pct. i perioden.

Tabel 2.1. Antal private jobs, jobvækst 2018-23 samt erhvervsmæssig specialisering, fordelt på brancher

Branche	Antal fuldtidsjobs		Jobvækst, 2018-23 (pct.)	Jobvækst i hele landet, 2018-23 (pct.)	Specialisering, 2023
	2018	2023			
Operationel service	2.763	3.076	11%	7%	2,3
Elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri	3.266	2.855	-13%	10%	2,5
Engroshandel	1.254	2.013	61%	5%	1,0
Primære erhverv	2.129	1.956	-8%	-3%	2,7
Detailhandel	1.711	1.839	7%	3%	0,8
Fødevareindustri	1.609	1.789	11%	7%	3,0
Bygge & anlæg	1.462	1.511	3%	14%	0,7
Metalindustri	1.296	1.121	-14%	-2%	2,5
Ejendomshandel	618	850	38%	3%	1,6
Undervisning	607	614	1%	7%	1,2
Rådgivning og forskning	803	564	-30%	22%	0,3
Tekstil-, træ- og møbelindustri	528	561	6%	6%	0,8
Finansiering og forsikring	513	555	8%	8%	0,5
Hoteller og restauranter	466	527	13%	12%	0,5
Kemisk industri, medicinalindustri og plast-, glas- og betonindustri	420	467	11%	16%	0,5
Transport	604	466	-23%	10%	0,3
Velfærdsinstitutioner	312	334	7%	12%	0,6
Sundhedsvæsen	262	329	26%	24%	0,6
Kultur og fritid	291	302	4%	16%	0,8
Andre serviceydelser	199	195	-2%	7%	0,3
Erhvervsservice	162	156	-4%	8%	0,4
Råstof og energi, mv.	142	146	3%	24%	0,6
Tele, it og information	53	105	101%	24%	0,1
Forlag, tv og radio	62	31	-51%	13%	0,1
Alle brancher	21.533	22.361	4%	10%	1,0

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik. Note: En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at branchens andel af kommunens private beskæftigelse er større end i resten af landet. Hvis specialiseringsgraden er under 1, fylder branchen mindre i kommunen end i resten af landet eller en gennemsnitskommune. Tal markeret med rød angiver, at væksten har været negativ.

Flere brancher med høj specialisering i Ringkøbing-Skjern

Figuren til højre giver en grafisk illustration af Ringkøbing-Skjern Kommunes erhvervsmæssige specialisering og udvikling. Den fokuserer på de brancher, der fylder mest beskæftigelsesmæssigt i kommunen, jf. tabel 2.1 på forrige side.

Det fremgår, at Ringkøbing-Skjern er stærkt specialiseret inden for både landbrug, operationel service og forskellige industrierhverv. Fx fylder fødevarerindustri tre gange så meget som i en gennemsnitskommune.

Samtidig er engroshandel og operationel service de erhverv, der er vokset mest i perioden.

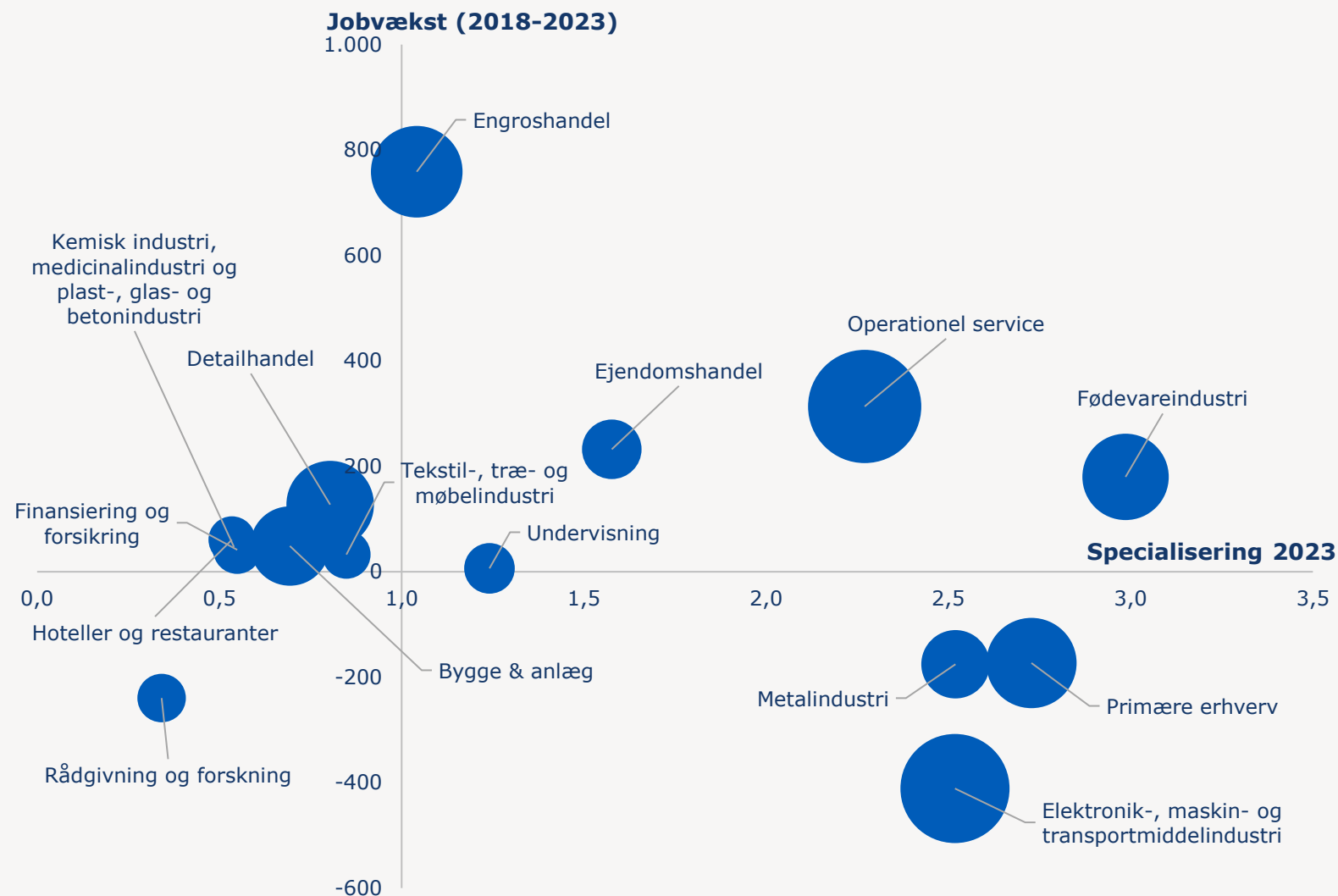


Figuren viser den erhvervsmæssige specialisering og udvikling.

Branchernes betydning i kommunen er belyst gennem tre indikatorer:

- Cirklernes diameter illustrerer størrelsen af hver branche målt på antal fuldtidsbeskæftigede i 2023.
- Placeringen langs figurens x-akse viser branchens specialiseringsgrad. En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at branchens andel af den private beskæftigelse er større end i resten af landet.
- Placeringen langs y-aksen viser udviklingen i antal fuldtidsbeskæftigede 2018-23. Dvs. om branchen har haft vækst eller tilbagegang.

Figur 2.3. Ringkøbing-Skjern Kommunes erhvervsmæssige specialisering samt jobvækst, opdelt på brancher



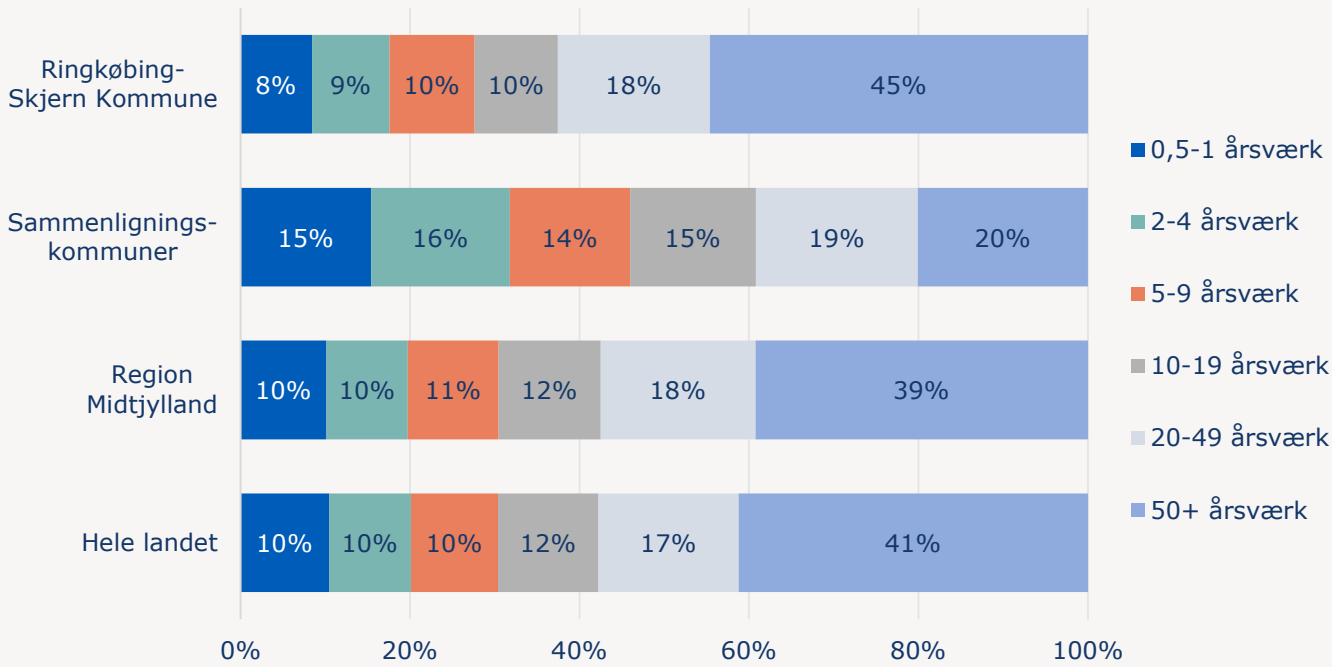
Mange jobs ligger i større virksomheder, mens mikrovirksomheder har mindre betydning i Ringkøbing-Skjern

Figuren og tabellen neden for giver et billede af virksomhedsstrukturen i Ringkøbing-Skjern Kommune. Figur 2.4 viser, hvor meget henholdsvis mindre og større virksomheder udgjorde af den private beskæftigelse i 2023, mens tabel 2.2 viser, om de forskellige størrelseskategorier har haft vækst eller tilbagegang i perioden 2018-23.

Det fremgår, at en større del af de private jobs ligger i større virksomheder og få i mikrovirksomheder, når der sammenlignes med regionen som helhed og sammenligningskommunerne.

Herudover viser tabellen, at væksten de senere år især er skabt i virksomheder med 20-49 ansatte. Det er den eneste størrelseskategori, hvor væksten har været stærkere end det regionale gennemsnit. Det fremgår også, at den relative betydning af mikrovirksomheder er faldet i perioden 2018-23.

Figur 2.4. Fordeling af private fuldtidsbeskæftigelse efter størrelsen af den virksomhed, de arbejder i, 2023



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Opgjort på arbejdssteder.

Tabel 2.2. Jobudvikling 2018-23 for private virksomheder opdelt på størrelsesgrupper

Størrelse	Ringkøbing-Skjern Kommune	Region Midtjylland
0,5-1 årsværk	-5,7%	2,8%
2-4 årsværk	-14,3%	-5,8%
5-9 årsværk	1,6%	2,4%
10-19 årsværk	3,9%	6,4%
20-49 årsværk	25,2%	14,1%
50+ årsværk	3,7%	14,3%
Alle virksomheder	3,8%	8,5%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Opgjort på arbejdssteder. Udvikling i antal jobs er opgjort på baggrund af gruppernes samlede fuldtidsbeskæftigelse i henholdsvis 2018 og 2023.



Erhvervshus
MIDTJYLLAND

3

Virksomhedsbestand

Dette afsnit kigger nærmere på Ringkøbing-Skjern Kommunes virksomheder.

Først gennemgår afsnittet, hvordan virksomhederne er fordelt på brancher, og om antallet af virksomheder er stigende eller faldende i de enkelte brancher.

Dernæst vises udviklingen i omfanget af tilflyttende og fraflyttende virksomheder, og hvordan tilflyttere og fraflyttere er fordelt på sektorer og størrelsesgrupper.

Til sidst viser afsnittet data for omfanget af konkurser i kommunen.

Vækst i virksomhedsbestanden inden for detailhandel

Der eksisterede ved udgangen af 2023 i alt 3.133 reelle virksomheder (arbejdssteder med mindst ét halvt årsværk) i Ringkøbing-Skjern Kommune. Det er et fald på 4 pct. siden 2018.

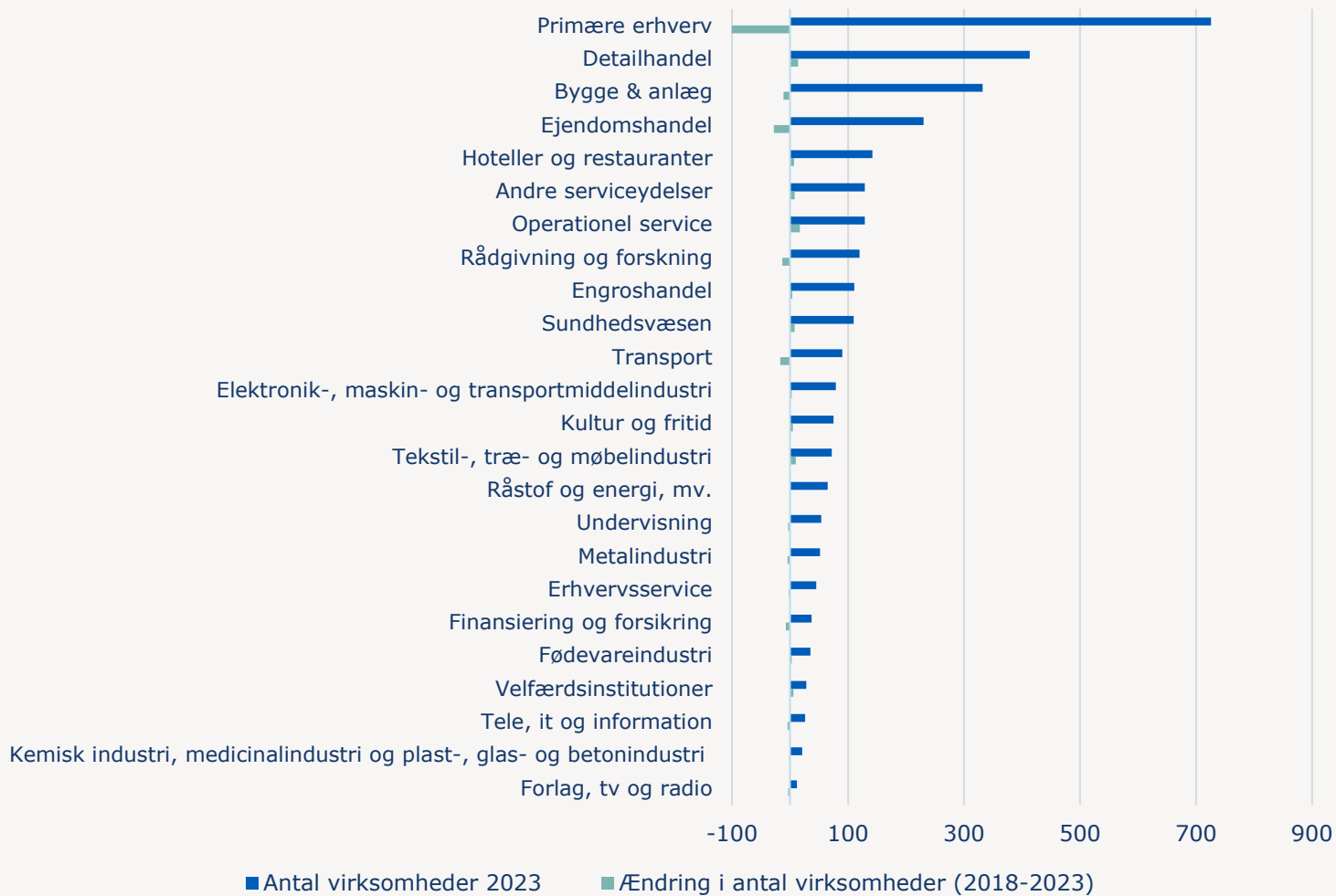
Figuren viser, at faldet primært skyldes en stor tilbagegang i virksomhedsbestanden inden for primære erhverv. Dette erhverv er dog fortsat størst målt på antallet af virksomheder.

Ringkøbing-Skjern er en af de få kommuner, der har fremgang inden for detailhandel. Det er i dag klart den næststørste gruppe af virksomheder i kommunen.

Endelig kan det bemærkes, at engroshandel ikke er steget. Væksten i dette erhverv skyldes således en betydelig udvikling hos eksisterende virksomheder.



Figur 3.1. Antal private virksomheder 2023 samt vækst i antal virksomheder 2018-23, opdelt på brancher



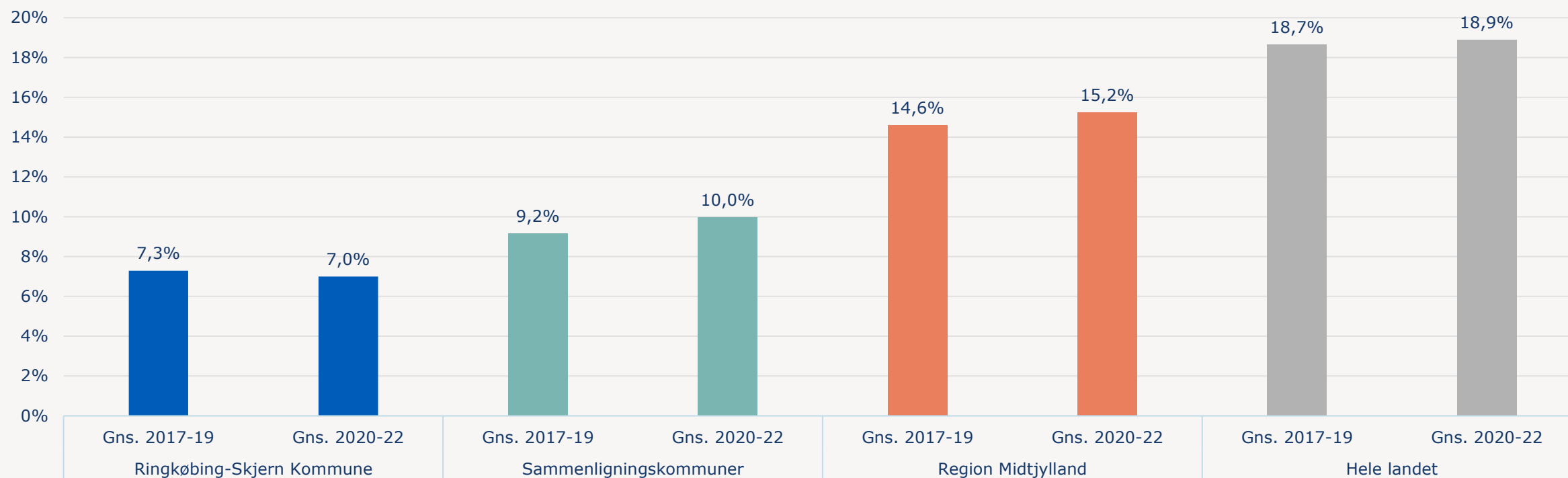
Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Virksomheder er opgjort på arbejdsstedsniveau. Tabellen medtager kun virksomheder, der lever op til Danmarks Statistiks minimumskrav for at være en reel virksomhed (aktivitet, der svarer til et halvt årsværk i den pågældende branche).

Få virksomheder under udenlandsk ejerskab

En indikator for erhvervslivets internationalisering er omfanget af virksomheder, der har udenlandske ejere. Derudover kan udenlandsk ejerskab have betydning for beskæftigelse, investeringer og den lokale erhvervsstruktur. Figur 3.2 viser hvor stor en andel af de privat beskæftigede, der er ansat i virksomheder under udenlandsk ejerskab.

I den seneste periode var syv ud af 100 privatansatte i Ringkøbing-Skjern beskæftiget i udenlandsk ejede virksomheder. Det er en væsentlig lavere andel end i regionen som helhed og også en del under niveauet i sammenligningskommunerne. Der er også sket et mindre fald i kommunen – modsat tendensen i resten af regionen.

Figur 3.2. Udenlandsk ejede virksomheders andel af den private beskæftigelse, 2017-19 & 2020-22



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

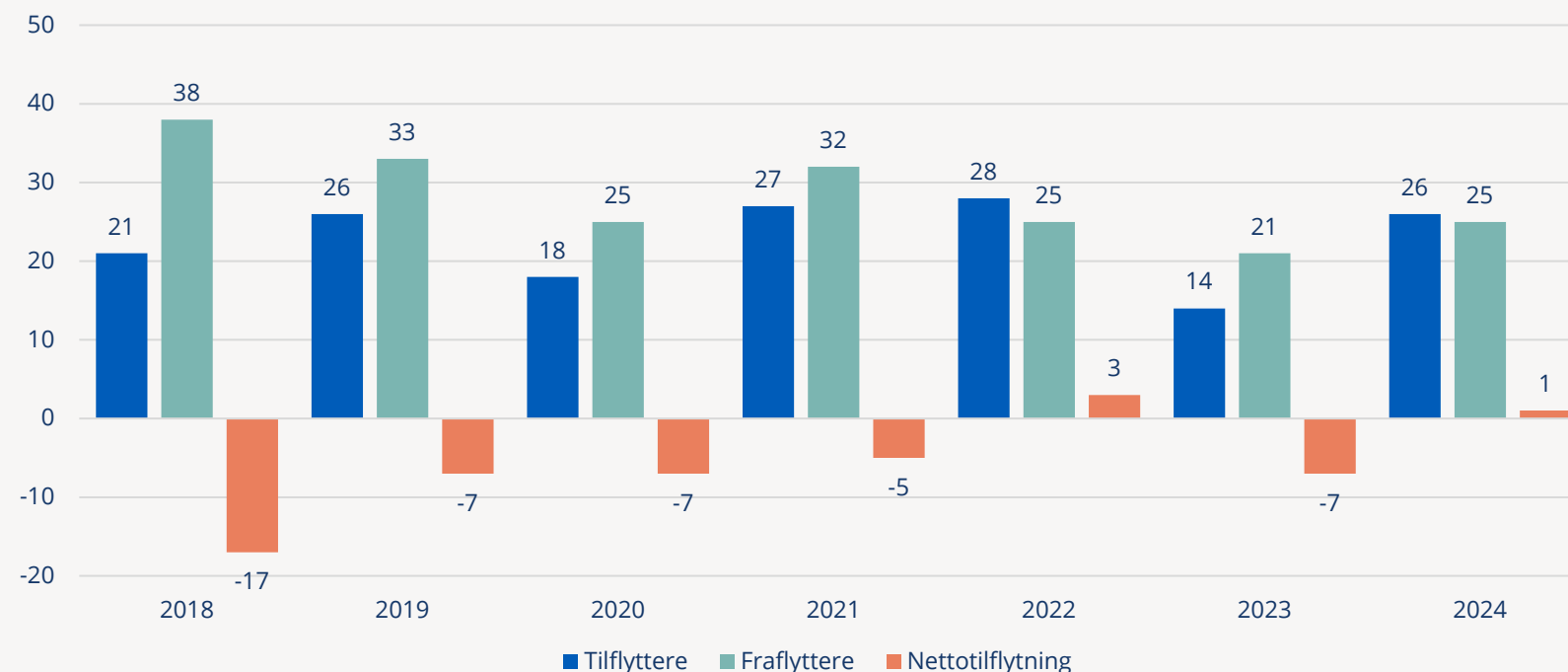
Note: Opgjort på arbejdssteder og beskæftigede personer. Arbejdsstedernes nationalitet er baseret på virksomhedernes ejerskabsforhold. Virksomheder defineres som udenlandsk ejet, hvis en udenlandsk ejer direkte eller indirekte besidder mere end 50 pct. af egenkapital eller aktionernes stemmerettigheder

De seneste tre år har fraflytning og tilflytning af virksomheder gået lige op

Et andet pejlemærke for erhvervsvilkårene i en kommune er forholdet mellem til- og fraflytninger af virksomheder. Figur 3.3 viser udviklingen i både til- og fraflytninger samt nettotilflytningen (tilflytninger fratrasket fraflytninger) til Ringkøbing-Skjern Kommune i perioden 2018-24.

I hele perioden flyttede der 160 virksomheder til Ringkøbing-Skjern, mens der fraflyttede 199 virksomheder. Det giver en nettotilflytning på 39 virksomheder. Figuren viser også, at fraflytningen af virksomheder var størst i starten af perioden. I de seneste år har der kun været mindre forskelle i antallet af til- og fraflyttede virksomheder.

Figur 3.3. Til- og fraflytning af virksomheder i Ringkøbing-Skjern Kommune, 2018-24



Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra cvr-registeret.
Note: Opgjort på baggrund af arbejdssteder med beskæftigelse på flyttetidspunktet.



Opgørelse af til- og fraflyttede virksomheder

Analysen af til- og fraflyttede virksomheder er baseret på et særudtræk fra CVR-registeret.

Analysen er afgrænset til arbejdssteder, der på flyttetidspunktet har beskæftigede lønmodtagere.

Opgørelsen af beskæftigelse er baseret på virksomhedens indberetninger til Skattestyrelsens eIndkomstregister.

Virksomhedsejere i enkeltmandsejede virksomheder uden andre ansatte, og som ikke udbetaler løn til sig selv, indgår ikke i opgørelsen.

Modsat tidligere kommunerapporter omfatter analysen også virksomheder med hovedsæde i andre kommuner, der flytter en afdeling til kommunen.

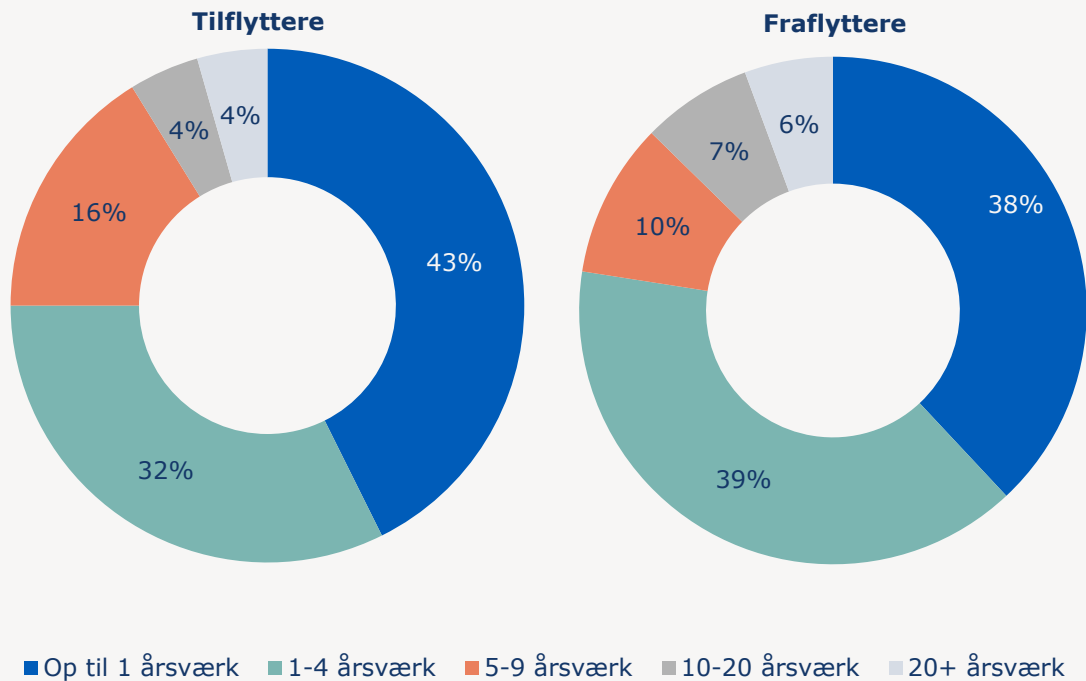
Opgørelsen adskiller sig fra de månedlige til- og fraflyttelister på kommunalt niveau ved kun at fokusere på arbejdssteder med beskæftigede lønmodtagere.

Betydelige brancheforskelle blandt til- og fraflyttere

Figur 3.4 viser forskelle mellem til- og fraflyttede virksomheder i Ringkøbing-Skjern Kommune, når det gælder virksomhedernes størrelse. Det fremgår, at der var lidt flere helt små virksomheder blandt tilflytterne end blandt fraflytterne i perioden 2022-24.

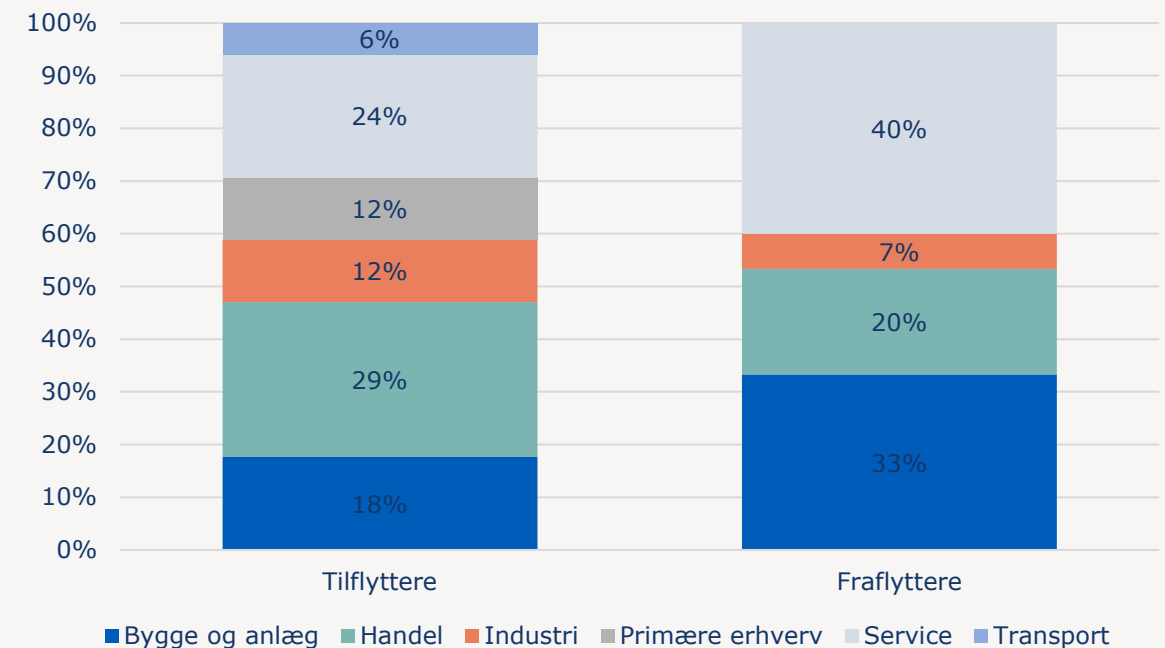
Figuren til højre giver et billede af, hvordan til- og fraflytterne fordeler sig på hovedsektorer, idet figuren fokuserer på virksomheder med mindst fem fuldtidsansatte for at sætte fokus på virksomheder, hvis til- og fraflytning har stor betydning for udviklingen i den lokale beskæftigelse. Det fremgår, at der blandt fraflytterne var en stor overvægt af bygge- og anlægsvirksomheder samt servicevirksomheder, mens billedet er mere jævnt fordelt blandt tilflytterne, hvor handel stod for 29 pct.

Figur 3.4. Til- og fraflyttede virksomheder fordelt på størrelsesgrupper, 2022-24



Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra cvr-registeret.
Note: Opgjort på baggrund af arbejdssteder med beskæftigelse på flyttetidspunktet.

Figur 3.5. Til- og fraflyttede virksomheder fordelt på sektorer, Ringkøbing-Skjern Kommune, 2022-24



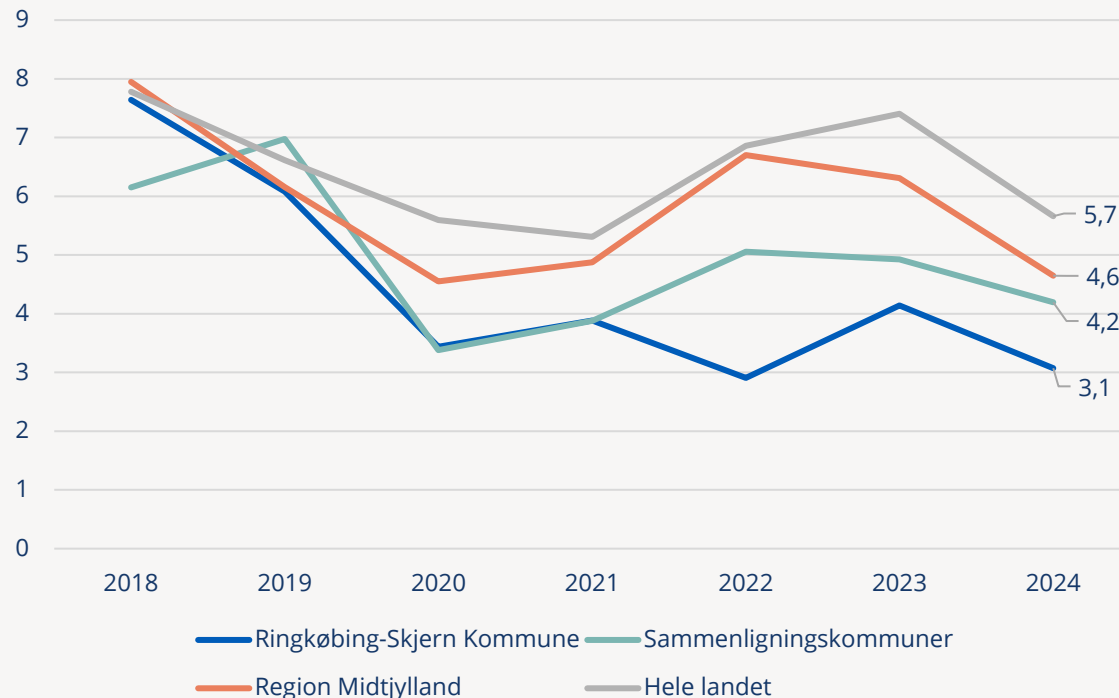
Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra cvr-registeret.
Note: Opgjort på baggrund af arbejdssteder med mindst 5+ fuldtidsbeskæftigede på flyttetidspunktet.

Meget lavt antal konkurser i Ringkøbing-Skjern Kommune

En indikator for afvikling og frafald af virksomheder er omfanget af konkurser. Figur 3.6 viser udviklingen i omfanget af konkurser – opgjort som antal konkurser pr. 1.000 virksomheder. Det fremgår, at der er sket et betydelig fald i andelen af konkurser i Ringkøbing-Skjern Kommune, der i 2024 med 3,1 konkurser pr. 1.000 virksomheder lå et stykke under det regionale gennemsnit.

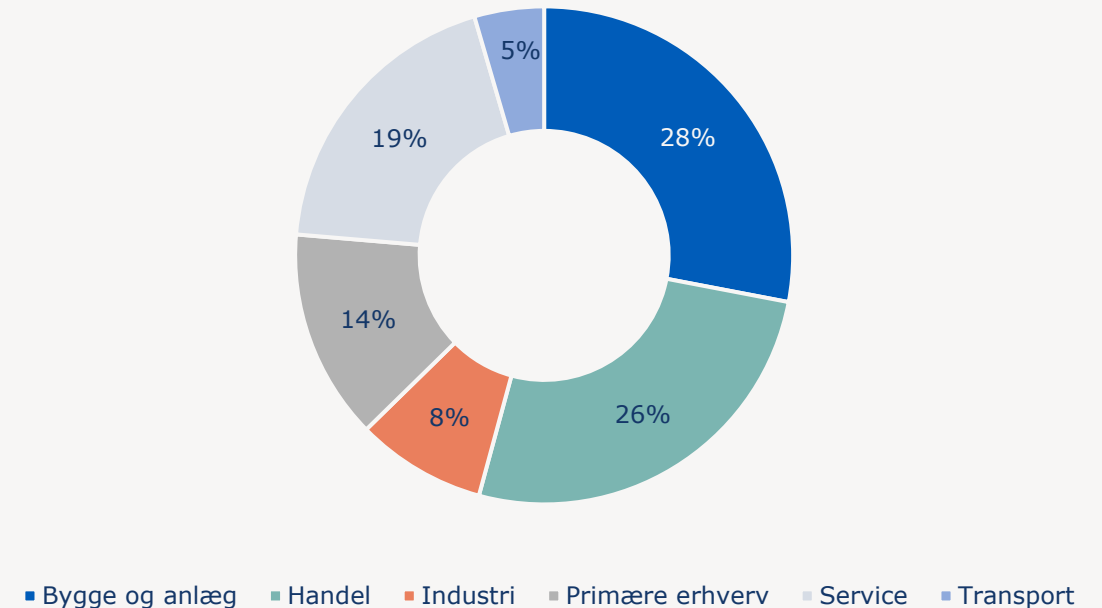
Endelig viser figur 3.7, hvordan konkurserne i kommunen i perioden 2022-24 fordeler sig på hovedsektorer. Det fremgår, at bygge & anlæg samt handel stod for lidt over halvdelen af konkurserne i kommunen.

Figur 3.6. Udvikling i antal konkurser pr. 1.000 virksomheder, 2018-24



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
 Note: Konkursen er opgjort for virksomheder med ansatte og/eller en omsætning på mindst en mio. kr.

Figur 3.7. Konkursen i Ringkøbing-Skjern Kommune fordelt på sektorer, 2022-24





Erhvervshus
MIDTJYLLAND

4

Iværksætteri

Dette afsnit sætter fokus på iværksætteri i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Den første del af afsnittet viser iværksætterraten, og hvordan den har udviklet sig siden 2018. Derefter vises hvor stor en andel af de nye virksomheder, der overlever, og hvordan de udvikler sig målt på årsværk.

Den sidste del af afsnittet går i dybden med iværksætternes fordeling på brancher, køn og alder.

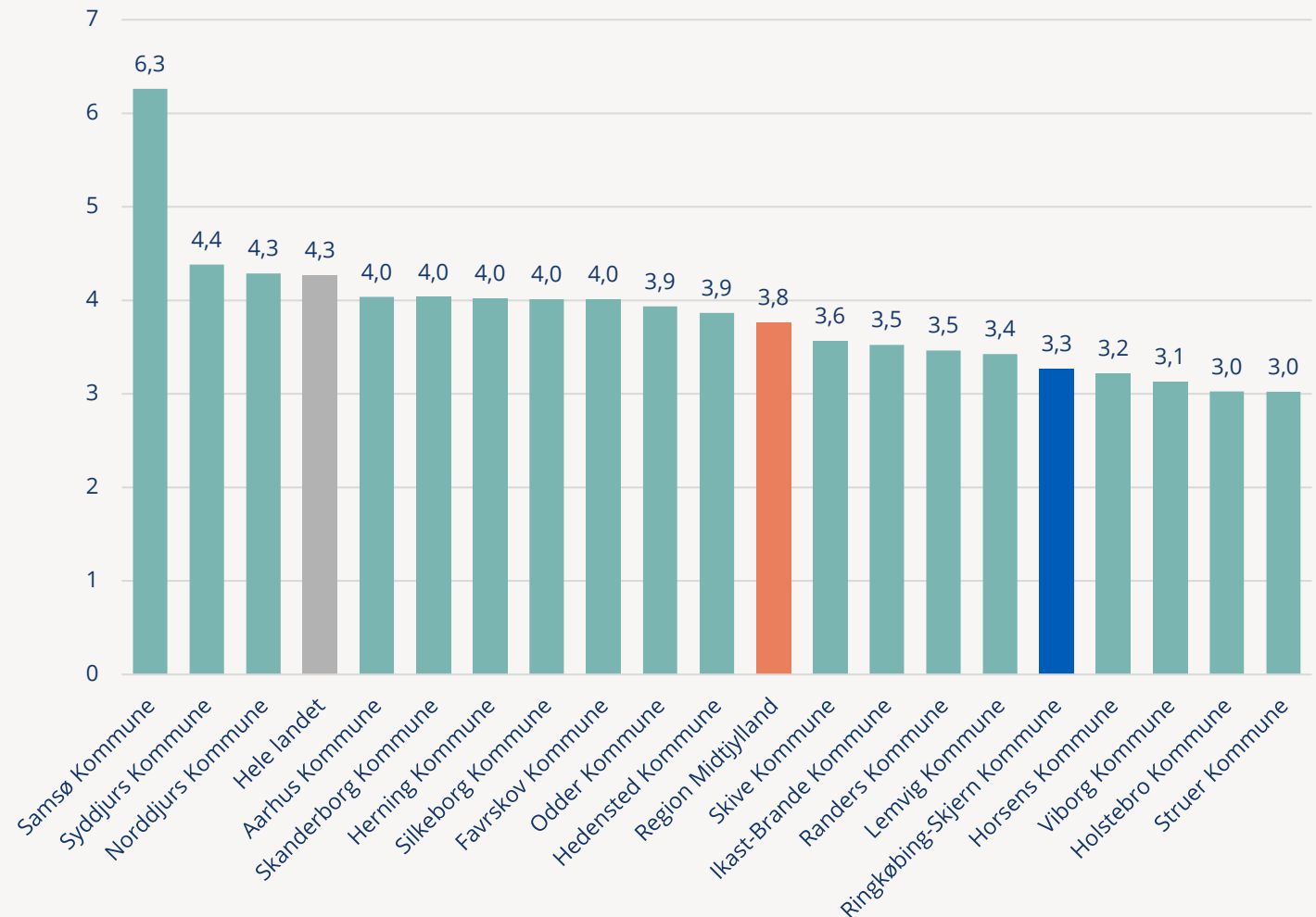
Beskeden iværksætterrate

Nye virksomheder og iværksættere spiller en vigtig rolle for fornyelse, dynamik, innovation og jobskabelse i erhvervslivet.

Figuren til højre viser iværksætterraten (andelen af nye virksomheder sat i forhold til befolkningen i den erhvervsaktive alder) i 2023 i de midtjyske kommuner sammenholdt med lands- og regionsgennemsnittet.

Det fremgår, at iværksætteriet i Ringkøbing-Skjern ligger på et relativt lavt niveau med en iværksætterandel på 3,3. Figuren viser også, iværksætterraten generelt er lavere i den vestlige del af regionen end i den østlige del.

Figur 4.1. Iværksætterraten i de midtjyske kommuner, 2023



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Iværksætterraten er opgjort som antal nye virksomheder pr. 1.000 personer i arbejdsstyrken (15-64 årige). Tallene kan ikke sammenlignes direkte med tidligere års kommunerapporter, der viste etableringsraten (antal nye virksomheder ift. samlet virksomhedsbestand). Vi anvender i denne rapport iværksætterraten, der er et bedre mål for iværksætterkulturen i en kommune.



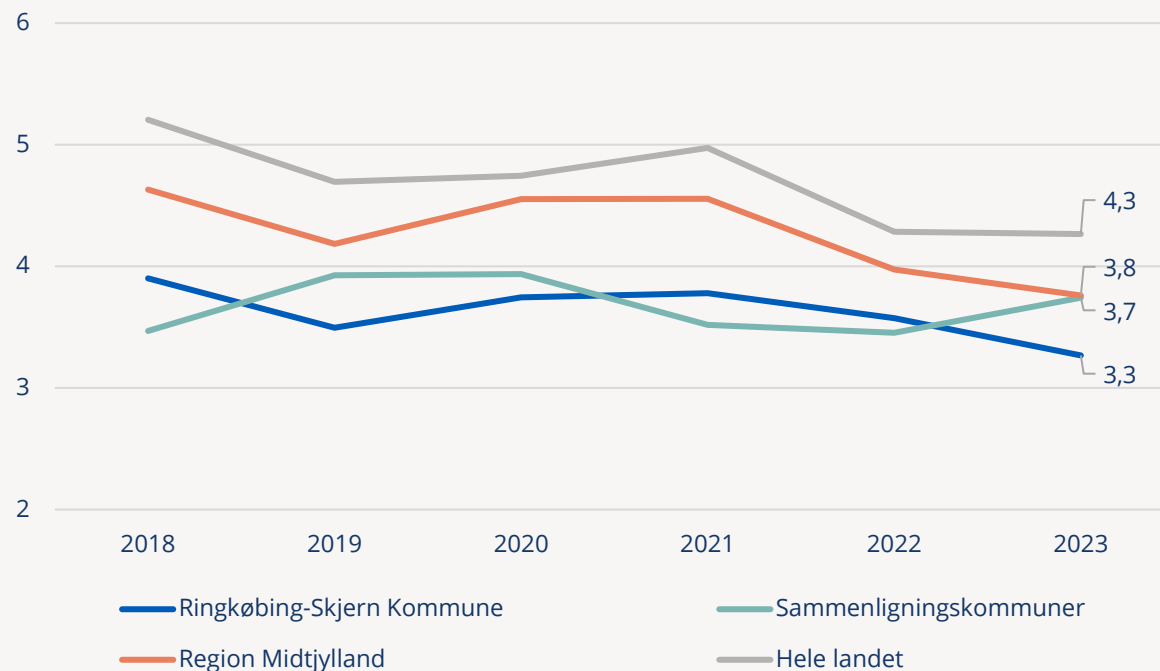
Fald i iværksætterraten efter 2021

Figur 4.2 viser udviklingen i iværksætterraten i perioden 2018-23 for Ringkøbing-Skjern Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet.

Siden 2021 er antallet af iværksættere faldet på både lands- og regionsplan – en udvikling, der bl.a. kan skyldes det stigende renteniveau og usikkerhed knyttet til inflation og geopolitisk ustabilitet..

I Ringkøbing-Skjern Kommune ses samme tendens, og at iværksætterraten i hele perioden har ligget 0,5-0,7 under niveauet i regionen samlet. Omvendt har iværksætterraten gennem perioden svinget omkring gennemsnittet af sammenligningskommunerne.

Figur 4.2. Udvikling i iværksætterraten, 2018-23



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Iværksætterraten er opgjort som antal nye virksomheder i året sat i forhold til arbejdsstyrken (15-64 årige).

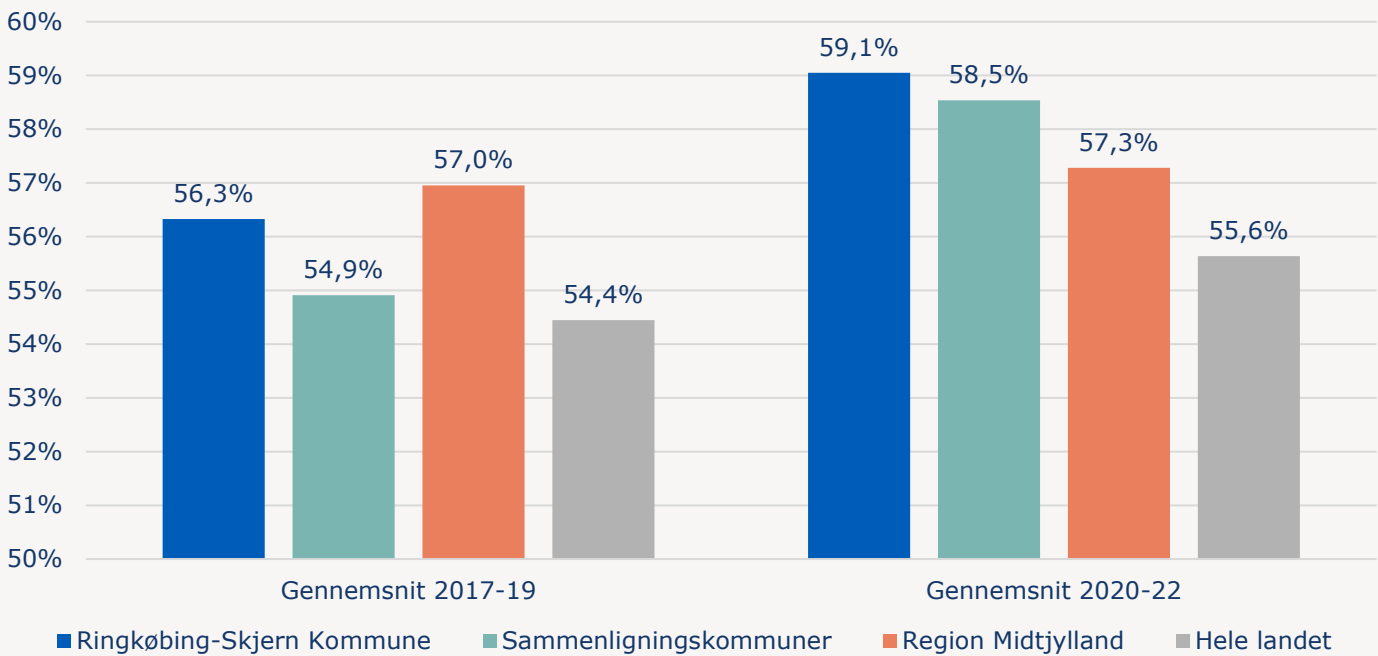


Høj overlevelsesrate og pæn vækst i nye virksomheder

En vigtig indikator for iværksættervilkårene i en kommune er overlevelsesraten. Det vil sige andelen af nye virksomheder, der formår at fastholde en væsentlig økonomisk aktivitet efter, at de er etableret. Figur 4.3 viser de gennemsnitlige overlevelsesrater tre år efter etablering for to perioder. Det fremgår, at overlevelsesraten i Ringkøbing-Skjern Kommune i den seneste periode har ligget over niveauet i både regionen samlet og i hele landet. Samtidig er der sket en betydelig stigning mellem perioderne.

En anden indikator for iværksættervilkårene er de overlevende virksomheders evne til at skabe værdi og arbejdspladser. Tabel 4.1 viser det gennemsnitlige antal jobs i overlevende iværksættervirksomheder tre år efter etableringsåret. Der er igen vist gennemsnittet for to perioder. Både på regions- og landsplan ses en tendens til, at væksten er en smule mindre i den sidste periode, hvilken kan hænge sammen med den økonomiske afmatning i nogle brancher under corona-krisen. Iværksætterne i Ringkøbing-Skjern Kommune havde i den seneste periode en lidt større gennemsnitlig jobvækst end i regionen som helhed – og har modsat landstendensen oplevet en mindre stigning hen over de to perioder i jobskabelsen.

Figur 4.3. Overlevelsesraten (tre år efter etablering), opdelt på to perioder



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Tabel 4.1. Gennemsnitligt antal fuldtidsjobs tre år efter etablering, opdelt på to perioder

Jobskabelse pr. virksomhed	Gns. 2017-2019	Gns. 2020-2022
Ringkøbing-Skjern Kommune	1,9	2,0
Sammenligningskommuner	2,0	1,7
Region Midtjylland	2,1	1,8
Hele landet	2,2	2,0

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik
Note: Kolonnen for 2017-19 består af virksomheder etableret i 2014-16, mens kolonnen for 2020-22 består af virksomheder etableret i 2017-19.

Stor spredning af iværksætteraktivitet på brancher

For den enkelte kommune kan det endvidere være interessant at se nærmere på inden for hvilke brancher, at der etableres nye virksomheder. Tabel 4.2 viser de nye virksomheders fordeling på brancher i perioden 2022-23 og sammenligner med det øvrige land og regionen som helhed.

Af tabellen fremgår, at Ringkøbing-Skjern Kommune sammenlignet med resten af regionen har flere iværksættere inden for primære erhverv og operationel service samt færre inden for vidensservice, information/kommunikation (ikt) og privat velfærd/kultur. Det samlede billede er endvidere, at mange brancher bidrager til iværksætteri i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Tabel 4.2. Nye virksomheders fordeling på brancher, gennemsnit for 2022-23

Branche	Ringkøbing-Skjern Kommune	Sammenligningskommuner	Region Midtjylland	Hele landet
Landbrug, skovbrug, fiskeri, råstof, forsyning og andre serviceydelser	16%	14%	8%	8%
Finansiering, forsikring og ejendomme	16%	14%	15%	12%
Bygge og anlæg	14%	16%	14%	13%
Operationel service	10%	9%	7%	9%
Private velfærdsinstitutioner og kultur	8%	8%	11%	10%
Vidensservice	8%	8%	15%	17%
Industri	7%	6%	4%	3%
Detailhandel	7%	6%	6%	6%
Transport	6%	3%	5%	6%
Hoteller og restauranter	5%	11%	6%	6%
Information og kommunikation	2%	3%	7%	9%
Engroshandel	2%	1%	3%	3%
I alt	100%	100%	100%	100%

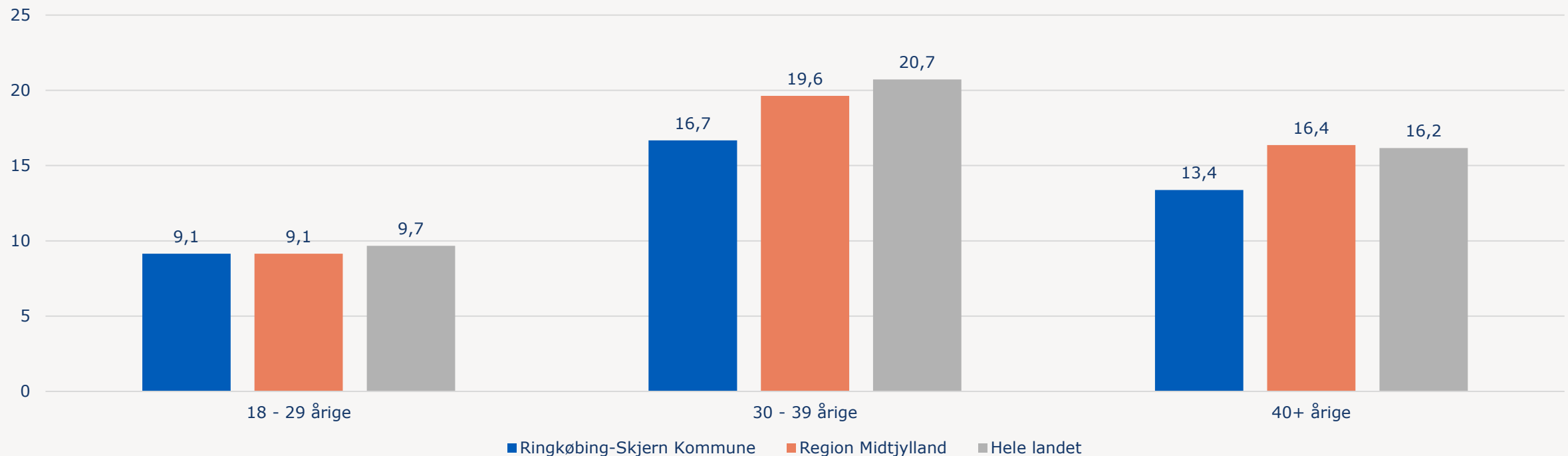
Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Virksomheder med uoplyst branche er ikke medtaget.

Mindre iværksætteraktivitet end i resten af regionen blandt personer over 40 år

Figuren nedenfor belyser de aldersopdelte iværksætterrater. Den viser antallet af iværksættere i tre aldersgrupper over en treårig periode (2021-23) sat i forhold til antallet af borgere i de pågældende aldersgrupper i samme periode. Derved skabes et billede af i hvilken aldersgruppe, at iværksætteraktiviteten er højest, og hvordan kommunen afviger fra lands- og regionsgennemsnittet inden for hver aldersgruppe.

Figuren viser for det første, at iværksætteraktiviteten er højest blandt de 30-39 årige. Herudover afslører figuren, at det især er i aldersgruppen over 40 år, at iværksætterraten er lavere i Ringkøbing-Skjern end i resten af regionen. Blandt de unge ligger iværksætteraktiviteten på det regionale gennemsnit.

Figur 4.4. Antal iværksættere 2021-23 pr. 1.000 indbyggere, opdelt på aldersgrupper



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Figuren er baseret på de fulde stifterteams bag iværksættervirksomhederne. Antal iværksættere er opgjort samlet for den treårige periode pr. 1.000 borgere i den pågældende aldersgruppe, hvor antallet af borgere er opgjort som et gennemsnit for de tre år. For gruppen 40+ er kun medtaget borgere under 70 år.

Andelen af kvindelige iværksættere varierer på tværs af de midtjyske kommuner

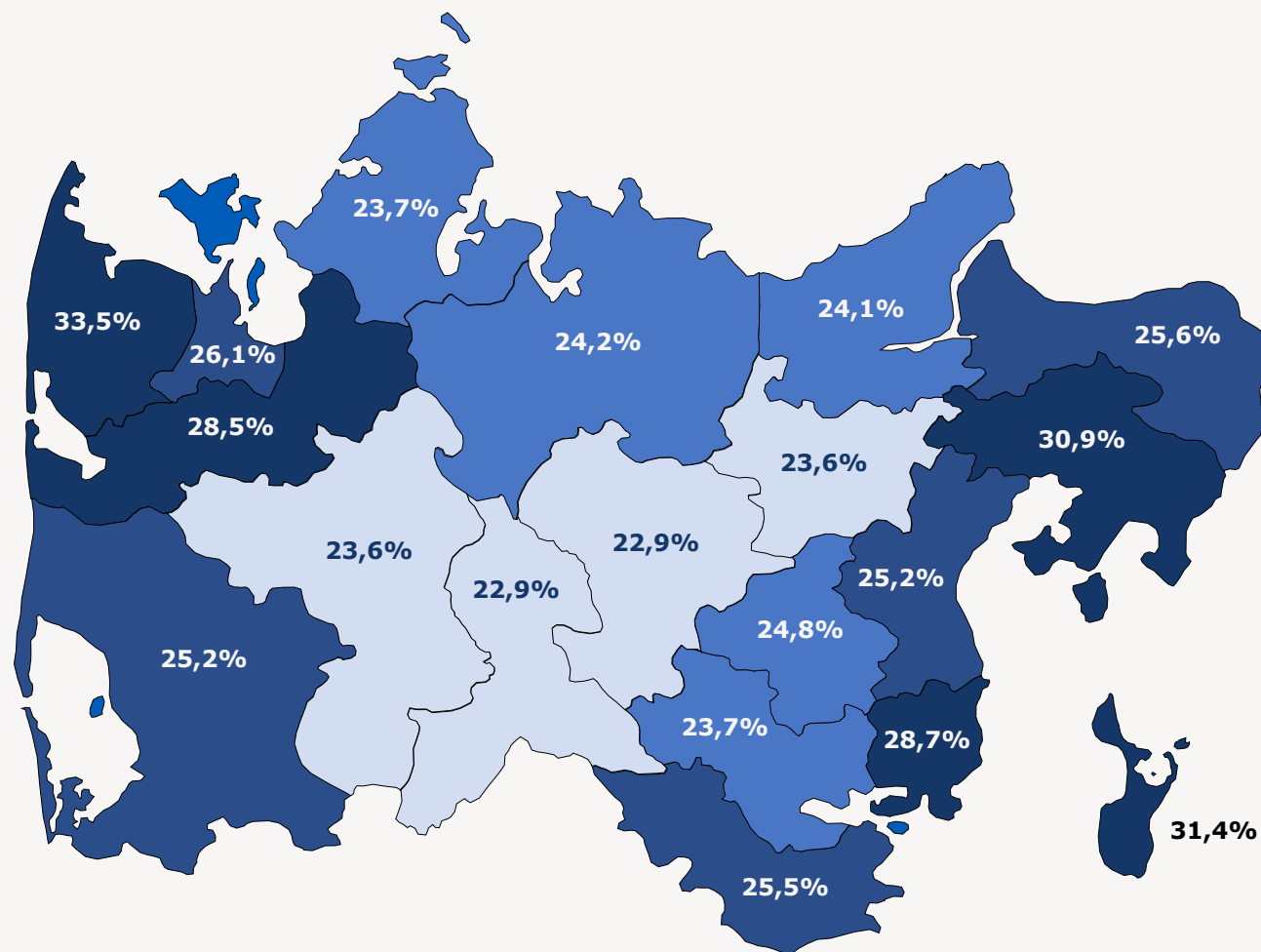
På landsplan er kun ca. en fjerdedel af alle iværksættere kvinder. Det kan skyldes en række barrierer som større usikkerhed på egne evner, et mere beskedent forretningsnetværk, vanskeligere adgang til finansiering og en større bekymring om work-life balance. Det er faktorer, som der kan arbejdes med lokalt i forhold til at støtte og motivere kvinder med interesse for iværksætteri.

Figur 4.5 viser for alle midtjyske kommuner andelen af iværksættere, der var kvinder i perioden 2021-23. Samlet set var andelen af kvindelige iværksættere 25,3 pct. i Region Midtjylland mod 26,3 pct. på landsplan i denne periode.

Som det fremgår, er der betydelige forskelle på tværs af de midtjyske kommuner. Lemvig Kommune topper med en andel på 33,5 pct., mens Silkeborg Kommune sammen med Ikast-Brande Kommune ligger i bunden med en andel på 22,9 pct.

Med en andel på 25,2 pct. ligger Ringkøbing-Skjern Kommune meget tæt på det regionale gennemsnit.

Figur 4.5. Andel kvindelige iværksættere i de midtjyske kommuner, gennemsnit for 2021-23



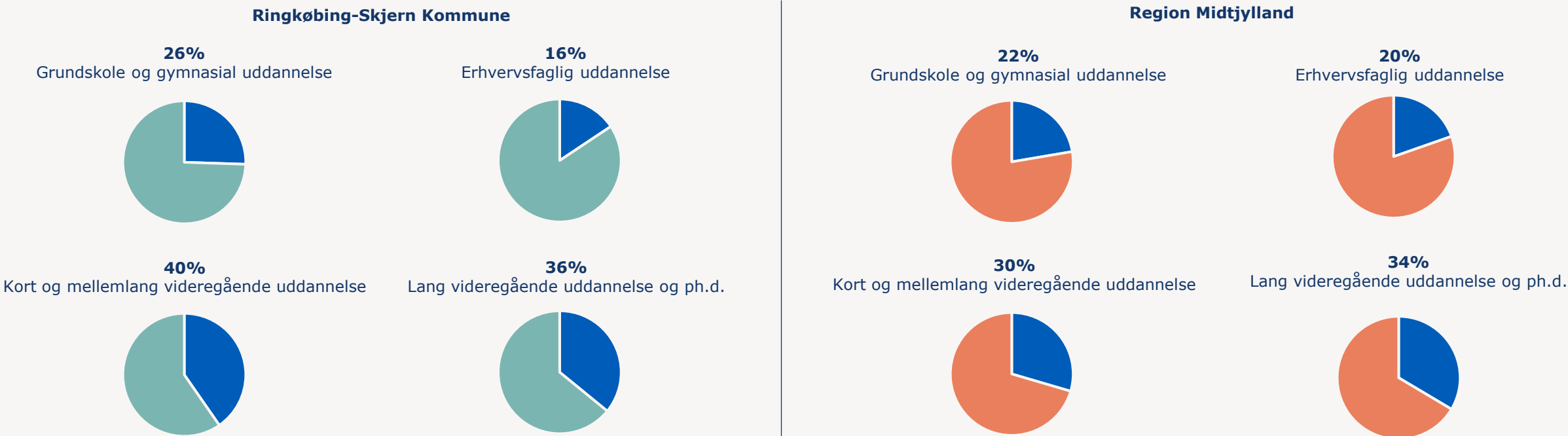
Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
 Note Andelen af kvindelige iværksættere er baseret på de fulde stifterteams bag virksomhederne.

Høj andel kvindelige iværksættere blandt højtuddannede i kommunen

Forholdet mellem mandlige og kvindelige iværksættere varierer noget på tværs af uddannelsesbaggrund. Det er belyst i figurerne nedenfor, der viser andelen af kvindelige iværksættere i perioden 2021-23 fordelt efter uddannelsesniveau i Ringkøbing-Skjern Kommune og for regionen som helhed.

Som det fremgår, er andelen af kvindelige iværksættere i Region Midtjylland højst blandt personer med en videregående uddannelse, mens den er lavest for personer med en erhvervsfaglig uddannelse. Figuren viser, at Ringkøbing-Skjern skiller sig ud med en relativt høj andel kvindelige iværksættere blandt personer med en kort eller mellemlang videregående uddannelse. Omvendt er andelen beskeden blandt borgere med en erhvervsfaglig grunduddannelse.

Figur 4.6. Andel kvindelige iværksættere opdelt på uddannelsesniveau, 2021-23



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik
Note: Andelen af kvindelige iværksættere er baseret på det fulde stifterteam bag virksomheden.

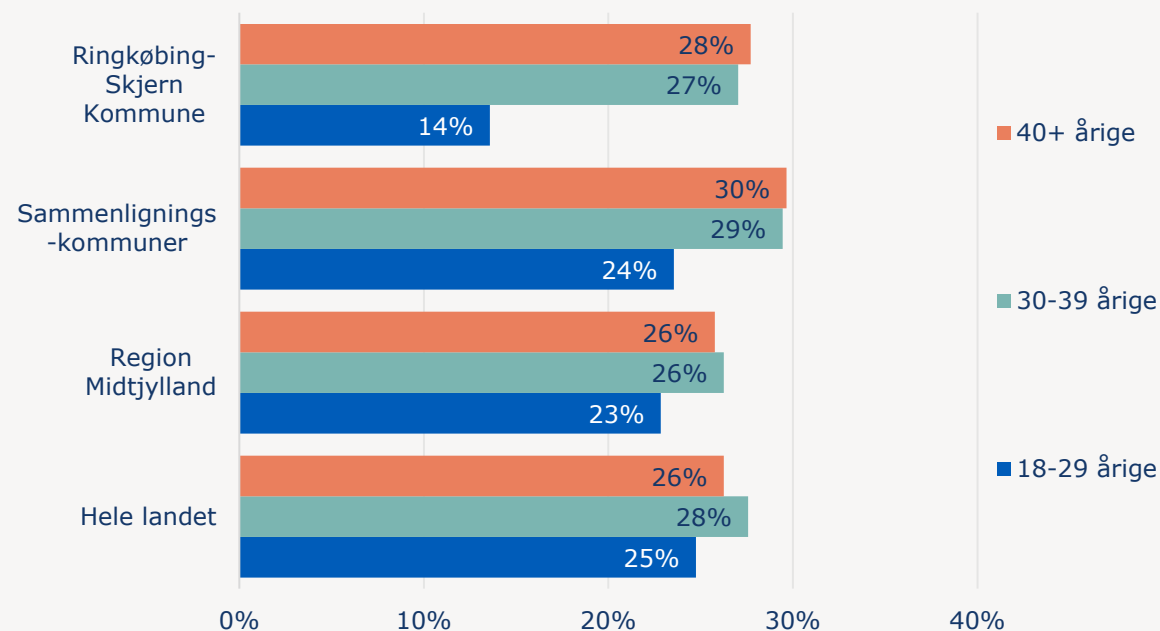
Lille iværksætteraktivitet blandt unge kvinder i Ringkøbing-Skjern Kommune

Et andet interessant perspektiv på lokalt iværksætteri er iværksætternes alder. Iværksætterlysten samt barrierer og usikkerhed knyttet til at starte virksomhed kan variere med alderen.

Derfor viser figur 4.7 andelen af kvindelige iværksættere i forskellige aldersgrupper i henholdsvis Ringkøbing-Skjern Kommune, sammenligningskommunerne, regionen som helhed og hele landet.

Det fremgår, at andelen af kvindelige iværksættere i Ringkøbing-Skjern er meget lav blandt unge under 30 år.

Figur 4.7. Andel kvindelige iværksættere opdelt på aldersgrupper, gennemsnit for 2021-23



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik

Note: Andelen af kvindelige iværksættere er baseret på det fulde stifterteam bag virksomheden.



Udvikling i andel kvindelige iværksættere i midtjyske kommuner

Tabel 4.3 viser andelen af kvindelige iværksættere i tre tidsperioder. Top 5 er fremhævet i alle tre perioder.

Det fremgår, at mange de samme kommuner går igen i top-5 over de højeste andele kvindelige iværksættere. Samsø Kommune ligger i top-5 i alle perioder, mens Lemvig Kommune, Syddjurs Kommune, Odder Kommune og Holstebro Kommune er at finde i top-5 i to perioder.

Der er dog også udsving. Fx er Lemvig Kommune gået fra en lav andel kvindelige iværksættere i 2015-17 til en høj andel i de seneste to perioder. Silkeborg Kommune er den eneste kommune, hvor andelen af kvindelige iværksættere har været faldende fra periode til periode. Samlet er andelen på regionsplan steget fra 24,0 pct. til 25,3 pct.

Tabel 4.3. Andel kvindelige iværksættere i de midtjyske kommuner, gennemsnit for 2015-17, 2018-20 & 2021-23

Kommune	2015-17	2018-20	2021-23
Lemvig Kommune	17,4%	27,5%	33,5%
Samsø Kommune	36,3%	26,9%	31,4%
Syddjurs Kommune	26,9%	26,0%	30,9%
Odder Kommune	27,9%	18,6%	28,7%
Holstebro Kommune	24,8%	27,3%	28,5%
Struer Kommune	23,7%	23,9%	26,1%
Norddjurs Kommune	24,6%	27,0%	25,6%
Hedensted Kommune	24,3%	24,1%	25,5%
Aarhus Kommune	23,3%	24,5%	25,2%
Ringkøbing-Skjern Kommune	25,2%	28,6%	25,2%
Skanderborg Kommune	25,5%	26,4%	24,8%
Viborg Kommune	21,9%	21,3%	24,2%
Randers Kommune	24,3%	20,4%	24,1%
Skive Kommune	22,6%	23,7%	23,7%
Horsens Kommune	25,1%	21,4%	23,7%
Favrskov Kommune	24,4%	25,2%	23,6%
Herning Kommune	21,4%	20,9%	23,6%
Ikast-Brande Kommune	24,5%	26,0%	22,9%
Silkeborg Kommune	25,9%	25,2%	22,9%
Region Midtjylland	24,0%	24,2%	25,3%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note Andelen af kvindelige iværksættere er baseret på de fulde stifterteams bag virksomhederne.



Erhvervshus
MIDTJYLLAND

5

Vækstvirksomheder og eksport

Det sidste afsnit går i dybden med, hvordan kommunens virksomheder formår at skabe vækst og eksport.

Først belyses udviklingen i andelen af vækstvirksomheder og vækstvirksomhedernes fordeling på sektorer.

Derefter kigger afsnittet nærmere på, hvor mange virksomheder der har eksport, og hvordan den samlede eksportværdi blandt kommunens eksporterende virksomheder har udviklet sig.

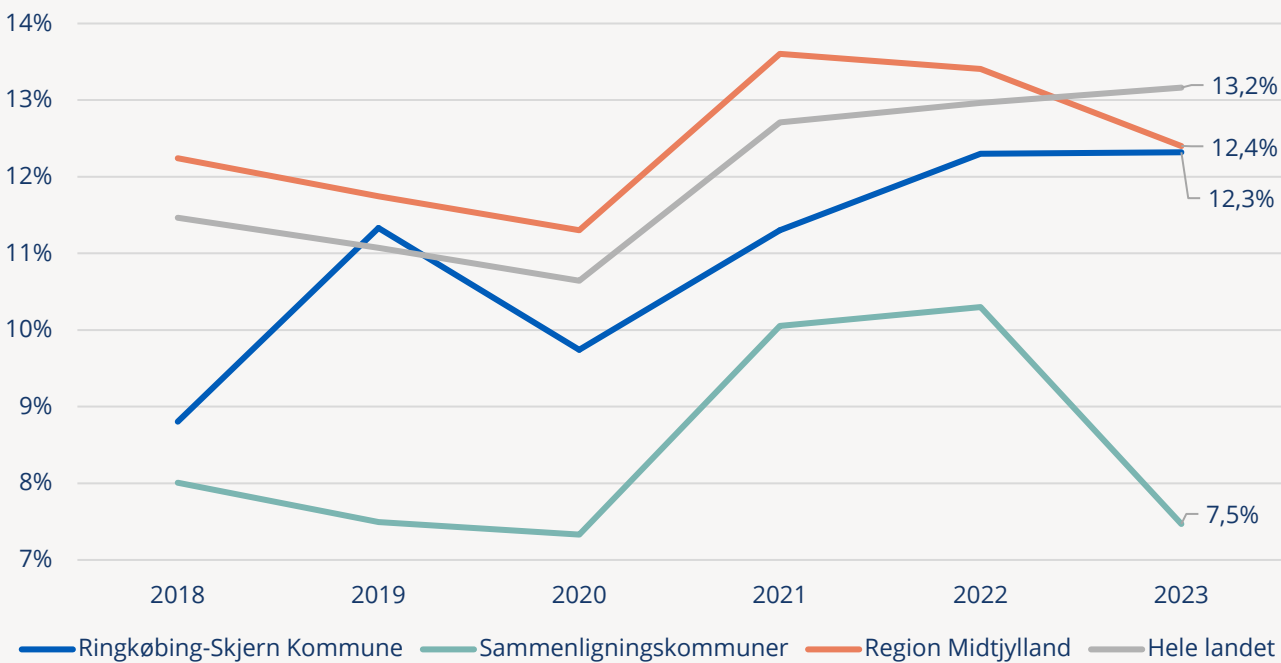
Betydelig stigning i antallet af vækstvirksomheder de seneste tre år

Figur 5.1 viser hvor stor en andel af kommunens virksomheder, der kan karakteriseres som vækstvirksomheder. Den viser således udviklingen i andelen af vækstvirksomheder siden 2018 holdt op mod sammenligningskommunerne, regionen som helhed og hele landet.

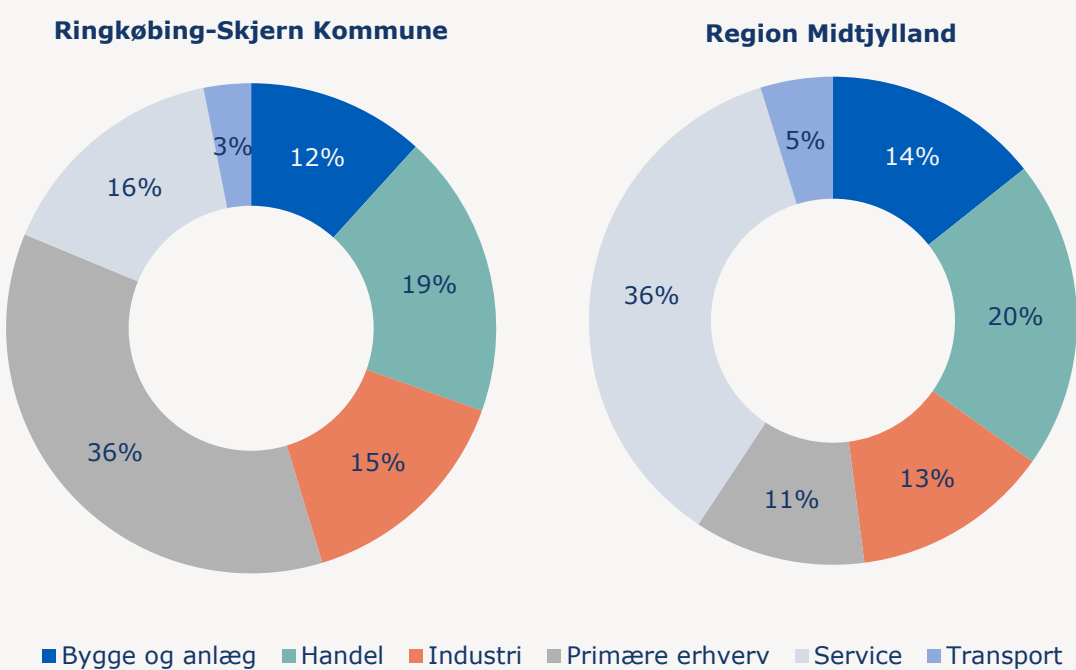
Det fremgår, at Ringkøbing-Skjern Kommune siden 2020 har oplevet en betydelig stigning i andelen af vækstvirksomheder, så den i 2023 lå på niveau med det regionale gennemsnit og væsentligt over sammenligningskommunerne.

Figuren til højre sammenligner vækstvirksomhedernes fordeling på hovedsektorer med regionen som helhed. Den viser, at primære erhverv er det erhverv, der rummer flest vækstvirksomheder i Ringkøbing-Skjern Kommune, mens service står for den største andel vækstvirksomheder på regionalt niveau.

Figur 5.1. Udvikling i andel virksomheder, der er vækstvirksomheder, 2018-23



Figur 5.2. Fordeling af vækstvirksomheder på sektorer, 2023



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Vækstvirksomheder har haft en omsætningsvækst på mindst 10 pct. de seneste tre år og en absolut vækst på mindst 3 mio. kr. i samme periode.
Analysen omfatter kun virksomheder med mindst to fuldtidsårsverk i starten af den treårige opgørelsesperiode.

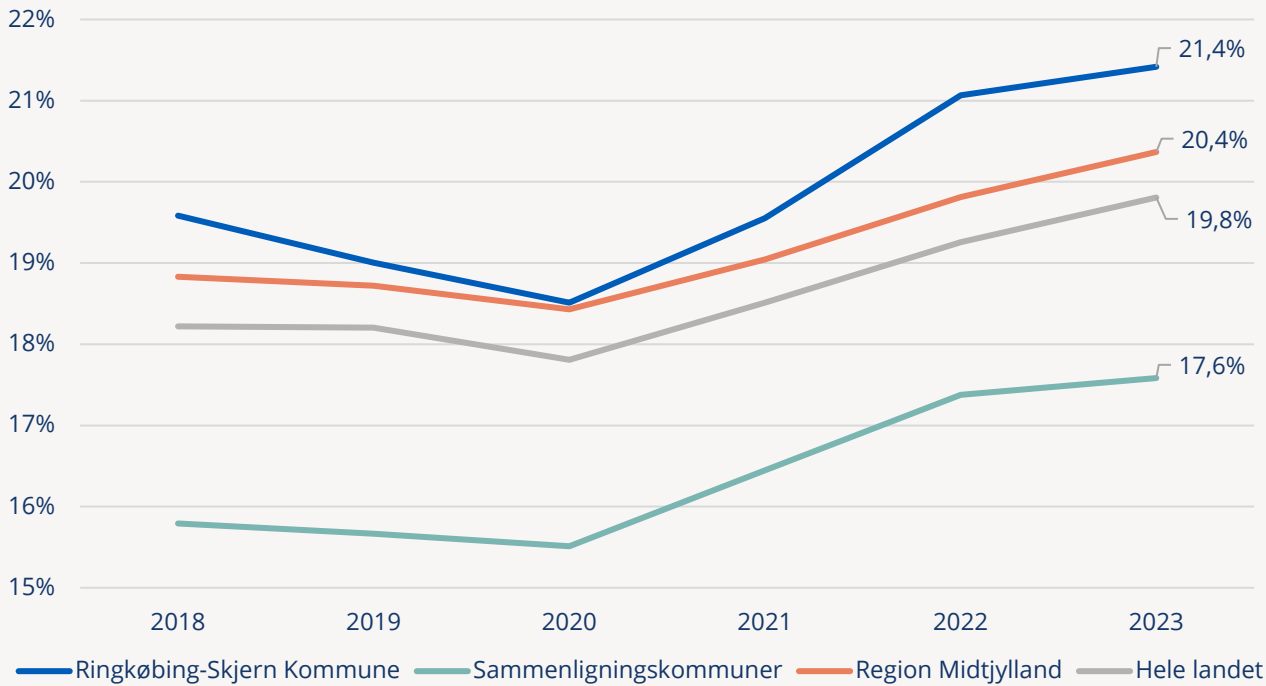
Flere virksomheder eksporterer mere end i resten af regionen

Eksportvirksomheder er en væsentlig drivkraft for vækst og jobskabelse, og de bidrager i høj grad til både den lokale og regionale værdiskabelse. Figur 5.3 viser udviklingen i andelen af virksomheder med eksport fra 2018-23, mens figur 5.4 viser eksportvirksomhedernes fordeling på hovedsektorer i Ringkøbing-Skjern Kommune og Region Midtjylland under ét.

Den første figur viser, at andelen af eksportvirksomheder er stigende i Ringkøbing-Skjern Kommune og i 2023 lå betydeligt over både regions- og landsgennemsnittet. I perioden 2020-23 er andelen af eksportvirksomheder i kommunen steget med næste tre procentpoint.

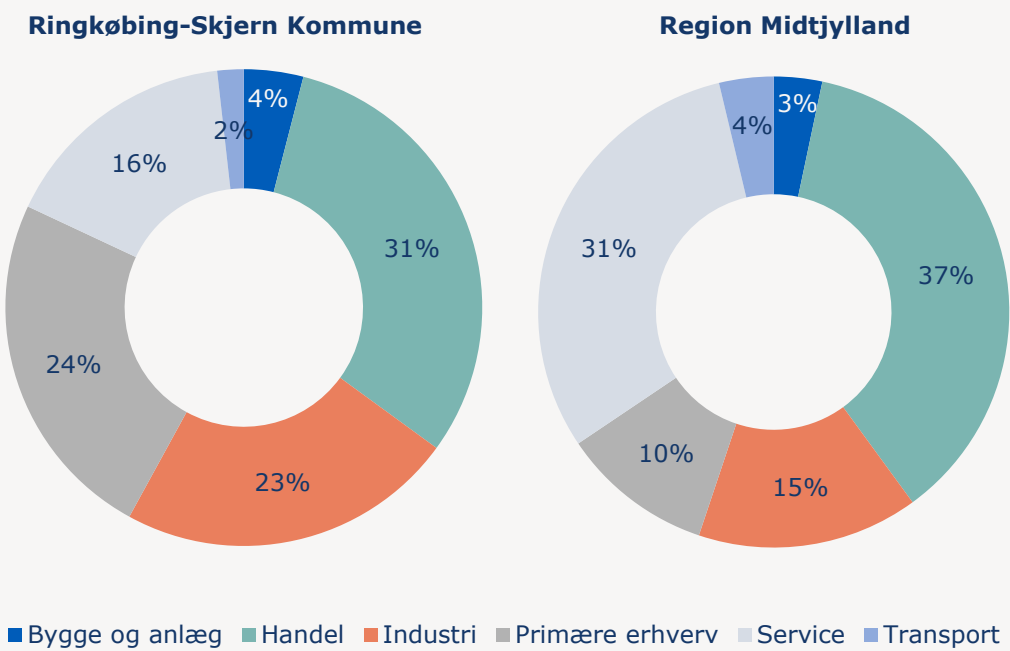
Figur 5.4 afslører, at de primære erhverv også på dette område er dominerende i Ringkøbing-Skjern Kommune. Men også industri står for relativt mange af kommunens eksportvirksomheder. Omvendt fylder service og handel mere på eksportsiden i resten af regionen.

Figur 5.3. Udvikling i andel virksomheder, der har eksport, 2018-23



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Eksportvirksomheder er opgjort på arbejdssteder.

Figur 5.4. Fordeling af eksportvirksomheder på sektorer, 2023



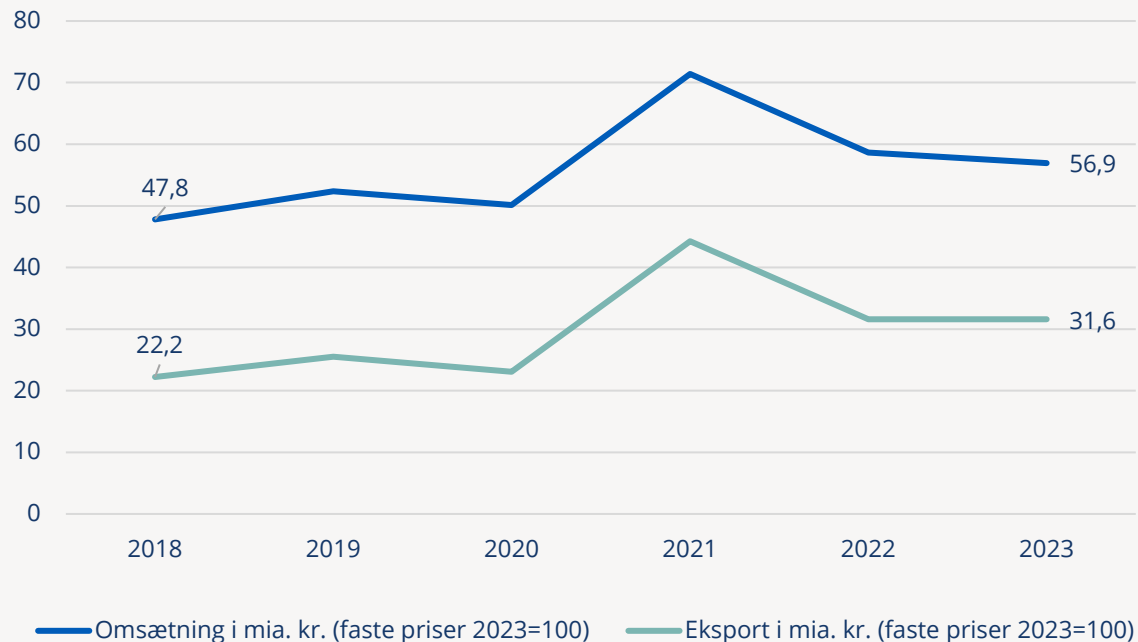
Høj eksportværdi, men fald i perioden 2021-23

Mens analysen på forrige side gav et billede af hvor mange virksomheder, der eksporterer, giver figurerne neden for et overblik over udviklingen i den samlede eksportværdi blandt virksomheder, der afsætter uden for landets grænser. Samtidig viser figur 5.5 udviklingen i den samlede omsætning blandt virksomheder med eksport.

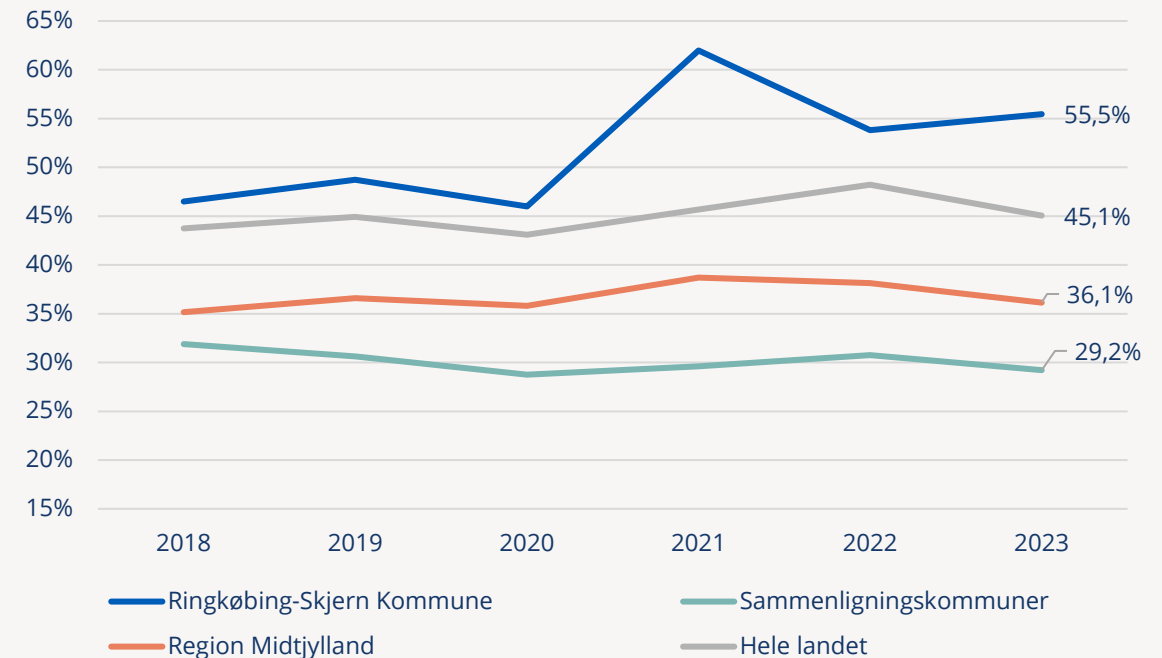
Det fremgår, at eksportværdien på fem år er steget fra 22,2 mia. kr. til 31,6 mia. kr. blandt kommunens virksomheder, og at eksporten toppede i 2021 på ca. 43 mia. kr.

Figur 5.6 viser, at eksporten udgør en høj andel af omsætningen i de virksomheder, der eksporterer, om end eksportandelen den er faldet lidt siden 2021. Andelen har gennem hele perioden ligget noget højere end i regionen som helhed og i sammenligningskommunerne.

Figur 5.5. Udvikling i samlet omsætning og eksport blandt eksporterende virksomheder i Ringkøbing-Skjern Kommune, mia. kr., 2018-23



Figur 5.6. Udvikling i eksportens andel af omsætningen i eksporterende virksomheder, 2018-23





Erhvervshus
MIDTJYLLAND

6

Udvalgte initiativer

De midtjyske kommuner har iværksat mange initiativer, der har til formål at stimulere den lokale erhvervsudvikling på de områder, der er gennemgået i denne rapport.

Dette sidste afsnit beskriver helt nye eller virkningsfulde indsatser, som kommunen har gennemført eller finansieret, og som kan være til inspiration for andre midtjyske kommuner.

INFOTAG

Siden 2022 har Ringkøbing-Skjern Kommune haft stor succes med INFOTAG – en informationsmesse målrettet tyskere, der overvejer at flytte til kommunen.

INFOTAG giver potentielle tilflyttere mulighed for at få svar på deres spørgsmål, planlægge de første skridt og skabe værdifulde kontakter. Arrangementet hjælper med at nedbryde barriererne for at bosætte sig i kommunen ved at tilbyde en struktureret, informativ og imødekommende oplevelse. Deltagerne bliver budt velkommen og kan derefter besøge stande med repræsentanter fra virksomheder, myndigheder og lokale borgerforeninger samt deltage i faglige oplæg. Siden det første arrangement i 2022, hvor 120 tyskere deltog, har interessen været stigende. Ved de seneste INFOTAG-arrangementer i november 2024 og marts 2025 var der mellem 250 og 300 tilmeldte.

Ringkøbing-Skjern Kommune har siden 2018 haft et strategisk fokus på at tiltrække tyske borgere for at imødekomme den stigende efterspørgsel på kvalificeret arbejdskraft. I januar 2025 havde kommunen Danmarks tredje laveste ledighedsprocent på 1,9 %, hvilket understreger behovet for flere tilflyttere. Den seneste opgørelse fra 1. marts 2025 viser, at antallet af tyske borgere i kommunen er steget fra 365 i 2018 til 706 – en vækst på 95 %, med udsigt til yderligere stigning.

KarriereKurs

Efterspørgslen på kvalificeret arbejdskraft er høj i Ringkøbing-Skjern Kommune, og konkurrencen om de unge talenter skærpes – særligt fra storbyerne i Østdanmark.

For at styrke virksomhedernes rekrutteringsgrundlag har kommunen udviklet initiativet KarriereKurs – et employerkoncept, der skal understøtte tiltrækningen af fremtidens arbejdskraft. I samarbejde med lokale virksomheder og de lokale gymnasier i kommunen bidrager initiativet til formidling af jobs til unge, der holder pause/sabbatår mellem endt ungdomsuddannelse og videregående uddannelse.

De unge inviteres til en karrieremesse, hvor de kan møde virksomheder med konkrete jobmuligheder målrettet sabbatåret. Jobbene giver dem værdifuld erhvervserfaring og indsigt i de mange karriereveje, der findes i de vestjyske virksomheder. De deltagende virksomheder tilbyder minimum fire måneders ordinær ansættelse, hvor de unge får mulighed for at prøve forskellige funktioner og modtage karrieresparring.

Målet med initiativet er at skabe stærkere relationer mellem de unge og virksomhederne, så flere vælger at tage en uddannelse i kommunen eller vende tilbage efter endt studieophold i en anden del af landet.

Iværksættercafé

Ringkøbing-Skjern Kommune har en beskeden iværksætterrater, men til gengæld en høj overlevelsesrate og pæn vækst blandt nystartede virksomheder. For at styrke iværksætermiljøet og skabe bedre rammer for nye forretningseventyr har kommunen igangsat iværksættercaféer.

Tidligere blev der afholdt individuelle møder, hvor iværksættere kunne booke sig ind på faste tidspunkter. Erfaringerne viste dog, at dette format ikke fungerede optimalt. I stedet er iværksættercaféerne blevet introduceret, hvor deltagerne uforpligtende kan tilmelde sig – sammen med andre – til aftener med fokus på centrale temaer inden for iværksætteri. Dette nye format har vist sig langt mere effektivt og skaber bedre rammer for netværk og erfaringsudveksling.

Iværksættercaféerne afholdes forskellige steder i kommunen og målgruppen spænder fra dem, der drømmer om at starte deres egen virksomhed, til de mere erfarne, der søger ny inspiration og netværk.

Initiativet har fået en positiv modtagelse og forventes på sigt at bidrage til en stærkere iværksætterkultur, der kan styrke kommunens samlede erhvervsliv.

Motorvej for materialeviden

Ringkøbing-Skjern Erhvervsråd er i 2024 blevet udvalgt som partner i det ambitiøse projekt "Motorvej for materialeviden", hvor Industriens Fond har bevilget 21 mio. kr. til at styrke danske virksomheders evne til at udnytte materialers egenskaber optimalt.

Med en stærk produktionsindustri som en af Ringkøbing-Skjern Kommunes erhvervsmæssige styrkepositioner er det afgørende, at kommunen går forrest i arbejdet med at integrere og udbrede viden om materialer i erhvervslivet.

Projektet skal hjælpe virksomheder med at optimere brugen af både eksisterende og nye materialer – særligt inden for den grønne omstilling. Samtidig skal initiativet fremme videndeling mellem universiteter, konsulenter og virksomheder, så flere avancerede materialer og teknologier bliver implementeret i dansk industri.



Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Udgivet af Erhvervshus Midtjylland
Udarbejdet i samarbejde med IRIS Group